

Bruxelles, den 5.4.2023
COM(2023) 185 final

2023/0093 (COD)

Forslag til

EUROPA-PARLAMENTETS OG RÅDETS FORORDNING

om overførsel af retsforfølgning i straffesager

{SWD(2023) 77 final} - {SWD(2023) 78 final}

BEGRUNDELSE

1. BAGGRUND FOR FORSLAGET

- **Forslagets begrundelse og formål**

Med en stigning i den grænseoverskridende kriminalitet konfronteres EU's strafferetspleje i stigende grad med situationer, hvor flere medlemsstater har kompetence til at foretage retsforfølgning i den samme sag. For eksempel kan forberedelsen af en forbrydelse udføres i én medlemsstat, men begås i en anden medlemsstat, gerningsmændene kan anholdes i en tredje medlemsstat, og aktiverne i forbrydelsen overføres til en fjerde medlemsstat. Dette gælder især for forbrydelser begået af organiserede kriminelle grupper, f.eks. narkotikahandel, smugling af migranter, menneskehandel, ulovlig handel med skydevåben, miljøkriminalitet, IT-kriminalitet eller hvidvask af penge. Flere retsforfølgninger i de samme sager skaber udfordringer, ikke kun med hensyn til koordinering og effektiviteten af strafferetlig forfølgning, men kan også være til skade for enkeltpersoners rettigheder og interesser og kan føre til overlappende aktiviteter. Tiltalte, ofre og vidner vil kunne blive indkaldt til retsmøder i flere lande. Navnlig medfører gentagne retssager en mangedobling af begrænsningerne af deres rettigheder og interesser såsom den frie bevægelighed. Inden for det europæiske retsområde skal man, hvor det er muligt, undgå sådanne skadelige virkninger og sikre, at straffesager føres i den bedst egnede medlemsstat, f.eks. i den stat, hvor størstedelen af forbrydelsen fandt sted.

Det er derfor nødvendigt med fælles regler for overførsel af retsforfølgning i straffesager fra en medlemsstat til en anden for effektivt at kunne bekæmpe grænseoverskridende kriminalitet og for at sikre, at den bedst egnede medlemsstat efterforsker eller retsforfølger en strafbar handling. Dette grænseoverskridende samarbejdsværktøj vil skabe merværdi ved at forbedre det europæiske retsområdes funktion. Det vil derfor bidrage til en effektiv og korrekt forvaltning af strafferetsplejen i medlemsstaterne. Sådanne fælles regler kan navnlig bidrage til at undgå unødvendige parallelle retssager i forskellige medlemsstater vedrørende de samme faktiske omstændigheder og den samme person, hvilket kan føre til en tilsidesættelse af det grundlæggende strafferetlige princip, som er nedfældet i Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder (herefter "chartret"), hvorefter en person ikke kan retsforfølges eller straffes to gange for den samme lovovertrædelse (ne bis in idem-princippet). De kan også reducere antallet af flere retssager vedrørende de samme faktiske omstændigheder eller vedrørende den samme person, der føres i forskellige medlemsstater. Det er også af til gavn for en effektiv strafferet at sikre, at overførsel af retsforfølgning i straffesager kan finde sted, når overgivelsen af en person til strafferetlig forfølgning i henhold til en europæisk arrestordre¹ forsinkes eller afslås af grunde som, at der verserer en parallel retssag for den samme lovovertrædelse i den anden medlemsstat. Dette skyldes, at overførslen af retsforfølgning i straffesager kan gøre det muligt for den person, der retsforfølges, at undgå straffrihed.

Selv om overførsel af retsforfølgning i straffesager kan være nødvendig i en række situationer, regulerer de eksisterende foranstaltninger på EU-plan ikke denne form for samarbejde. En aftale mellem EU's medlemsstater om overførsel af retsforfølgning i

¹ Rådets rammeafgørelse af 13. juni 2002 om den europæiske arrestordre og om procedurene for overgivelse mellem medlemsstaterne.

straffesager blev undertegnet i 1990², men trådte aldrig i kraft på grund af manglende ratifikationer.

I juli 2009 forelagde det svenske formandskab på vegne af 16 medlemsstater³ et initiativ med henblik på Rådets rammeafgørelse om overførsel af retsforfølgning i straffesager⁴. Medlemsstaterne besluttede imidlertid at indstille forhandlingerne, da Lissabontraktaten trådte i kraft den 1. december 2009⁵.

I mangel af en specifik EU-retsakt overfører medlemsstaterne i øjeblikket straffesager indbyrdes ved hjælp af en række forskellige retlige instrumenter uden ensartede retlige rammer i hele EU. De mest omfattende internationale retlige rammer for overførsel af retsforfølgning i straffesager — den europæiske konvention af 15. maj 1972 om overførsel af retsforfølgning i straffesager — er kun blevet ratificeret og bragt i anvendelse af 13 medlemsstater. De fleste medlemsstater anvender artikel 21⁶ i den europæiske konvention om gensidig retshjælp i straffesager af 20. april 1959⁷ som en mekanisme til at anmode om retsforfølgning af en mistænkt hos en anden part i konventionen. For denne form for samarbejde er proceduren for overførsel imidlertid i vid udstrækning ureguleret. Andre retsgrundlag for samarbejdet på dette område omfatter national lovgivning, bilaterale eller multilaterale aftaler eller princippet om gensidighed.

I sin rapport om vejen frem på området gensidig anerkendelse af strafferetlige afgørelser fra maj 2019⁸ foreslog det rumænske formandskab yderligere at undersøge behovet for et lovgivningsforslag om overførsel af retsforfølgning i straffesager. I december 2020 opfordrede Rådet i sine konklusioner om den europæiske arrestordre⁹ Kommissionen til at overveje, om et EU-instrument om overførsel af retsforfølgning i straffesager ville være gennemførligt og tilføre merværdi. Eurojust og Det Europæiske Retlige Netværk har også rejst¹⁰ en række juridiske og praktiske spørgsmål, som myndighederne står over for i mangel af klare fælles regler og procedurer, og har efterspurgt et EU-instrument på dette område.

I mangel af en fælles retlig ramme og på grund af forskelle mellem medlemsstaternes nationale strafferetssystemer, nemlig om de retsforfølgende myndigheder i en medlemsstat har mulighed for at afstå fra at indlede retsforfølgning, eller om de har pligt til at retsforfølge enhver forbrydelse, der henhører under deres kompetence, har overførsler af retsforfølgning i

² <https://www.consilium.europa.eu/da/documents-publications/treaties-agreements/agreement/?id=1990106&DocLanguage=en>

³ BE, BG, CZ, DK, EE, EL, ES, FR, LT, LV, HU, NL, RO, SI, SK og SE.

⁴ https://eur-lex.europa.eu/legal-content/DA/TXT/?uri=CELEX%3A52009IG0912%2801%29#ntc3-C_2009219EN.01000701-E0003.

⁵ Dette skyldtes en ændring i beslutningsprocessen med den forventning, som formandskabet for Rådet gav udtryk for, om, at der ville blive fremlagt et nyt instrument i henhold til Lissabontraktaten, rådsdok. 16437/09 og 16826/2/09.

⁶ Undertiden sammenholdt med artikel 6 i konventionen af 29. maj 2000 om gensidig retshjælp i straffesager mellem Den Europæiske Unions medlemsstater.

⁷ <https://rm.coe.int/1680074cc8>.

⁸ <https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-9728-2019-INIT/en/pdf>.

⁹ [https://eur-lex.europa.eu/legal-content/DA/TXT/?uri=CELEX:52020XG1204\(02\)](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/DA/TXT/?uri=CELEX:52020XG1204(02)).

¹⁰ [Eurojusts rapport om overførsel af retsforfølgning i EU](#), der blev offentliggjort i 2023, [rapporten om Eurojusts skriftlige henstillinger om jurisdiktion](#), der blev offentliggjort i 2021, [rapporten om Eurojusts sagsbehandling inden for forebyggelse og løsning af konflikter om jurisdiktion](#), der blev offentliggjort i 2018, og [rapporten fra det strategiske seminar om kompetencekonflikter, overførsel af retsforfølgning og ne bis in idem](#), som Eurojust afholdt i 2015. [Konklusioner fra det 52. plenarmøde i EJM om EJM's rolle med hensyn til at fremme den praktiske anvendelse af EU's instrumenter om gensidig anerkendelse](#), der blev offentliggjort i 2019.

straffesager været genstand for flere juridiske og praktiske spørgsmål. Praktiske erfaringer viser, at overførselsprocedurens effektivitet navnlig hæmmes af forsinkelser og manglende kommunikation mellem myndighederne. Ineffektiv retsforfølgning er også blevet udpeget som et problem, da overførsel af retsforfølgning i straffesager ikke altid finder sted, når det er i retfærdighedens interesse, f.eks. i tilfælde, hvor den strafbare handling blev begået i én medlemsstat, men hvor både offeret og den mistænkte befinder sig i en anden medlemsstat. Desuden har den anmodede stat muligvis ikke kompetence til at retsforfølge en sag, hvis der ikke kan fastslås nogen tilknytningsfaktor for kompetencen. Navnlig i situationer, hvor overgivelsen af en person i henhold til en europæisk arrestordre forsinkes eller afslås, kan manglende kompetence til at sikre sagen i den anmodede stat endda føre til straffrihed. De nævnte problemer kan medføre forsinkelser i straffesager som følge af langvarige overførselsprocedurer samt ineffektiv udnyttelse af menneskelige og finansielle ressourcer, f.eks. på grund af parallelle retssager i to eller flere medlemsstater. Desuden kan forskelle mellem de nationale systemer vedrørende mistænkte, tiltalte og ofres søgsmålskompetence, rettigheder og interesser i tilfælde af overførsler føre til manglende retssikkerhed og utilstrækkelig beskyttelse af de berørte personers rettigheder.

For at løse disse problemer besluttede Kommissionen at foreslå et nyt instrument om overførsel af retsforfølgning i straffesager. Dette initiativ indgår i Kommissionens arbejdsprogram for 2022¹¹. Forslaget har fire mål, nemlig at:

- 1) forbedre en effektiv og korrekt retspleje i EU
- 2) øge respekten for de grundlæggende rettigheder i forbindelse med overførsel af retsforfølgning i straffesager
- 3) forbedre effektiviteten og retssikkerheden i forbindelse med overførsel af retsforfølgning i straffesager og
- 4) muliggøre overførsel af retsforfølgning mellem medlemsstaterne i straffesager, hvor det er i retfærdighedens interesse, men på nuværende tidspunkt ikke er muligt, og mindske fænomenet straffrihed.

- **Sammenhæng med de gældende regler på samme område**

Rådets rammeafgørelse 2009/948/RIA¹² fastsætter en procedure for udveksling af oplysninger og direkte høringer mellem kompetente myndigheder med henblik på at nå frem til en effektiv løsning og undgå negative følger af parallelle retssager. På samme måde er der i anden EU-lovgivning om straffesager, navnlig vedrørende specifikke former for kriminalitet såsom bekæmpelse af terrorisme (Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2017/541 og Rådets rammeafgørelse 2002/475/RIA) og organiseret kriminalitet (Rådets rammeafgørelse 2008/841/RIA), fastsat faktorer, der skal tages i betragtning for at centralisere sager i én medlemsstat, når mere end én medlemsstat gyldigt kan foretage retsforfølgning på grundlag af de samme faktiske omstændigheder. Disse retsakter regulerer imidlertid ikke proceduren for overførsel af retsforfølgning i straffesager, hvilket kan være en nødvendig løsning i sådanne tilfælde.

Eurojust spiller navnlig en central rolle med hensyn til at lette indledende kontakter og høringer og løse kompetencespørgsmål. Eurojust kan anmode de kompetente myndigheder i de berørte medlemsstater om at acceptere, at en af dem er bedre i stand til at foretage en

¹¹ https://commission.europa.eu/system/files/2023-01/cwp2022_en.pdf

¹² Rådets rammeafgørelse 2009/948/RIA af 30. november 2009 om forebyggelse og bilæggelse af konflikter om udøvelse af jurisdiktion i straffesager.

efterforskning eller retsforfølge specifikke lovovertrædelser. De kompetente nationale myndigheder er også forpligtet til at underrette Eurojust om tilfælde, hvor der er opstået eller sandsynligvis vil opstå kompetencekonflikter. Formålet med dette forslag er i overensstemmelse med forordning (EU) 2018/1727 om Eurojust¹³. Eurojust har desuden offentliggjort retningslinjer, om hvilken jurisdiktion, der bør forestå retsforfølgningen¹⁴. Ved at foreslå faktorer, der skal tages i betragtning i sager med flere jurisdiktioner, har disse retningslinjer hjulpet de kompetente nationale myndigheder med at afgøre, hvilken jurisdiktion der er bedst egnet til at retsforfølge i grænseoverskridende sager.

EU-instrumenter for grænseoverskridende retligt samarbejde i straffesager omfatter anerkendelse af domme og retsafgørelser om: i) fuldbyrdelse af domme¹⁵, ii) overgivelse af personer i henhold til en europæisk arrestordre iii) indsamling af bevismateriale gennem en europæisk efterforskningskendelse¹⁶ samt procedurerne for gensidig retshjælp, navnlig spontan udveksling af oplysninger¹⁷, og gennemførelse af strafferetlige efterforskninger gennem et fælles efterforskningshold¹⁸. Vedtagelsen af fælles regler for overførsel af retsforfølgning i straffesager vil supplere EU-lovgivningen om grænseoverskridende retligt samarbejde, navnlig ved at søge at undgå risikoen for straffrihed, hvis overgivelse af en person, der er blevet dømt i henhold til en europæisk arrestordre med henblik på strafforfølgning, afvises. Anmodninger i henhold til dette forslag til forordning kan fremsættes for enhver strafbar handling. Overførsel af retsforfølgning i straffesager kan derfor udgøre et nyttigt alternativ til udstedelsen af en europæisk arrestordre, hvis dette viser sig at være uforholdsmæssigt eller umuligt, f.eks. fordi sanktionstærsklerne ikke er opfyldt. Hvis myndighederne efter vedtagelsen af den foreslåede retlige ramme i stigende grad vælger at overføre retsforfølgning i straffesager, kan anvendelsen af procedurerne for den europæiske arrestordre mindskes. På samme måde kan det føre til et fald i anvendelsen af den europæiske kontrolordre¹⁹, som gør det muligt for en mistænkt at blive underlagt en tilsynsforanstaltning i sit hjemland, indtil retssagen finder sted i en anden medlemsstat, i stedet for at blive varetægtsfængslet.

Forslaget bygger på de eksisterende EU-minimumsregler om enkeltpersoners rettigheder i straffesager, der er vedtaget med henblik på at styrke medlemsstaternes tillid til hinandens strafferetlige systemer og dermed lette den gensidige anerkendelse af afgørelser i straffesager: de seks direktiver om proceduremæssige rettigheder 2010/64/EU²⁰, 2012/13/EU²¹,

¹³ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2018/1727 af 14. november 2018 om Den Europæiske Unions Agentur for Strafferetligt Samarbejde (Eurojust), og om erstatning og ophævelse af Rådets afgørelse 2002/187/RIA, EUT L 295 af 21.11.2018, s. 138.

¹⁴ https://www.eurojust.europa.eu/sites/default/files/assets/eurojust_jurisdiction_guidelines_2016_en.pdf

¹⁵ Såsom Rådets rammeafgørelse 2008/909/RIA af 27. november 2008 om anvendelse af princippet om gensidig anerkendelse på domme i straffesager om idømmelse af frihedsstraffe eller frihedsberøvende foranstaltninger med henblik på fuldbyrdelse i Den Europæiske Union.

¹⁶ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2014/41/EU af 3. april 2014 om den europæiske efterforskningskendelse i straffesager.

¹⁷ Konvention udarbejdet af Rådet i henhold til artikel 34 i traktaten om Den Europæiske Union om gensidig retshjælp i straffesager mellem Den Europæiske Unions medlemsstater.

¹⁸ På grundlag af Rådets rammeafgørelse af 13. juni 2002 om fælles efterforskningshold eller konventionen udarbejdet af Rådet i henhold til artikel 34 i traktaten om Den Europæiske Union om gensidig retshjælp i straffesager mellem Den Europæiske Unions medlemsstater.

¹⁹ Rådets rammeafgørelse 2009/829/RIA af 23. oktober 2009 om anvendelse mellem Den Europæiske Unions medlemsstater af princippet om gensidig anerkendelse på afgørelser om tilsynsforanstaltninger som et alternativ til varetægtsfængsling (EUT L 294 af 11.11.2009, s. 20).

²⁰ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2010/64/EU af 20. oktober 2010 om retten til tolke- og oversætterbistand i straffesager (EUT L 280 af 26.10.2010, s. 1).

2013/48/EU²², 2016/343²³, 2016/800²⁴ og 2016/1919²⁵ samt i direktiv 2012/29/EU om ofres rettigheder²⁶.

- **Sammenhæng med EU's politik på andre områder**

Ifølge Haagprogrammet om styrkelse af frihed, sikkerhed og retfærdighed i Den Europæiske Union²⁷ skal medlemsstaterne være særlig opmærksomme på mulighederne for at koncentrere retsforfølgningen i grænseoverskridende multilaterale sager i én medlemsstat med henblik på at øge retsforfølgningens effektivitet, samtidig med at der sikres en forsvarlig retspleje.

I programmet med foranstaltninger til gennemførelse af princippet om gensidig anerkendelse af afgørelser i straffesager²⁸ opfordres der til at udvikle et instrument, der gør det muligt at overføre straffesager til andre medlemsstater.

I Rådets konklusioner fra december 2020 om "Den europæiske arrestordre og udleveringsprocedurerne — aktuelle udfordringer og vejen frem" opfordres Kommissionen til at overveje at udarbejde et lovgivningsforslag.

Forslaget er en del af EU's strategi for bekæmpelse af organiseret kriminalitet 2021-2025²⁹.

Uddannelse af retsvæsenets aktører i EU-retten er et vigtigt redskab til at sikre korrekt og effektiv anvendelse af EU-retten. For at forberede retsvæsenets aktører, tilpasse dem til det 21. århundredes udfordringer og holde dem ajour med udviklingen i EU-retten har Kommissionen vedtaget en EU-strategi for uddannelse af retsvæsenets aktører 2021-2024³⁰. Formålet med strategien er at sikre, at retsvæsenets aktører modtager uddannelse i udviklingen af EU-retten. I overensstemmelse med denne strategi vil det være nødvendigt at tilrettelægge uddannelse af alle retsvæsenets aktører kort tid efter vedtagelsen af dette forslag for at sikre korrekt og problemfri anvendelse af nye digitale værktøjer.

²¹ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2012/13/EU af 22. maj 2012 om ret til information under straffesager (EUT L 142 af 1.6.2012, s. 1).

²² Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2013/48/EU af 22. oktober 2013 om ret til adgang til advokatbistand i straffesager og i sager angående europæiske arrestordre og om ret til at få en tredjemand underrettet ved frihedsberøvelse og til at kommunikere med tredjemand og med konsulære myndigheder under frihedsberøvelsen (EUT L 294 af 6.11.2013, s. 1).

²³ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2016/343 af 9. marts 2016 om styrkelse af visse aspekter af uskyldsformodningen og retten til at være til stede under retssagen i straffesager (EUT L 65 af 11.3.2016, s. 1).

²⁴ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2016/800 af 11. maj 2016 om retssikkerhedsgarantier for børn, der er mistænkte eller tiltalte i straffesager (EUT L 132 af 21.5.2016, s. 1).

²⁵ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2016/1919 af 26. oktober 2016 om retshjælp til mistænkte og tiltalte i straffesager og til eftersøgte i sager angående europæiske arrestordre (EUT L 297 af 4.11.2016, s. 1).

²⁶ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2012/29/EU af 25. oktober 2012 om minimumsstandarder for ofre for kriminalitet med hensyn til rettigheder, støtte og beskyttelse og om erstatning af Rådets rammeafgørelse 2001/220/RIA (EUT L 315 af 14.11.2012, s. 57).

²⁷ EUT C 53 af 3.3.2005, s. 1.

²⁸ EUT C 12 af 15.1.2021, s. 10.

²⁹ Meddelelse fra Kommissionen om en EU-strategi til bekæmpelse af organiseret kriminalitet 2021-2025, COM(2021) 170 final.

³⁰ COM/2020/713 final.

2. RETSGRUNDLAG, NÆRHEDSPRINCIPPET OG PROPORTIONALITETSPRINCIPPET

• Retsgrundlag

Retsgrundlaget for EU's indsats er artikel 82, stk. 1, litra b) og d), i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde (TEUF). Denne artikel fastlægger EU's kompetence til at fastsætte foranstaltninger, der letter samarbejdet mellem retlige eller tilsvarende myndigheder i medlemsstaterne i straffesager og forebygger og løser kompetencekonflikter mellem medlemsstaterne.

I overensstemmelse med artikel 1 og 2 i protokol nr. 22 om Danmarks stilling, der er knyttet som bilag til traktaten om Den Europæiske Union (TEU) og til TEUF, deltager Danmark ikke i vedtagelsen af denne forordning, som ikke er bindende for og ikke finder anvendelse i Danmark.

I overensstemmelse med artikel 1-3 i protokol nr. 21 om Irlands stilling, der er knyttet som bilag til TEU og TEUF, kan Irland skriftligt meddele Rådets formand, at Irland ønsker at deltage i vedtagelsen og anvendelsen af sådanne foreslåede foranstaltninger, hvorefter Irland skal have ret hertil. Meddelelsen skal indgives senest tre måneder efter forslaget eller initiativets forelæggelse for Rådet i henhold til afsnit V, del 3, i TEUF.

• Nærhedsprincippet (for områder, der ikke er omfattet af enekompetence)

I henhold til artikel 4, stk. 1, litra j), i TEUF er kompetencen til at vedtage foranstaltninger på området med frihed, sikkerhed og retfærdighed delt mellem EU og medlemsstaterne. Medlemsstaterne kan derfor handle alene for at regulere overførsel af retsforfølgning i straffesager.

En retlig ramme for overførsel af retsforfølgning i straffesager kan imidlertid ikke i tilstrækkelig grad og optimalt opnås ved, at medlemsstaterne handler alene, da det er et grænseoverskridende anliggende. Dette fremgår af den nuværende fragmenterede retlige ramme, som skaber juridiske og praktiske udfordringer. Bilaterale aftaler mellem medlemsstaterne vil heller ikke løse problemerne, da der i sidste ende vil være behov for sådanne aftaler mellem alle medlemsstater.

Svarene på de offentlige høringer og de målrettede høringer bekræfter, at EU's indsats på dette område sandsynligvis vil give bedre resultater end medlemsstaternes indsats.

Både Rådet og Europa-Parlamentet har erkendt, at disse udfordringer kræver handling ud over det nationale niveau. I Rådets konklusioner fra december 2020³¹ blev Kommissionen opfordret til at overveje et nyt forslag, og i Europa-Parlamentets beslutning fra december 2021³² blev Kommissionen også opfordret til at fremsætte et lovgivningsforslag.

I betragtning af det grænseoverskridende aspekt af ovennævnte problemer er det nødvendigt, at forslaget vedtages på EU-plan for at nå målene.

• Proportionalitetsprincippet

³¹ [https://eur-lex.europa.eu/legal-content/DA/TXT/?uri=CELEX:52020XG1204\(02\)](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/DA/TXT/?uri=CELEX:52020XG1204(02)).

³² https://www.https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/TA-9-2021-0501_DA.html.

Forslaget fastsætter regler, i henhold til hvilke en kompetent myndighed i EU kan anmode om at overtage straffesager, hvis dette vil forbedre den effektive og forsvarlige retspleje, og forudsat at de fastsatte kriterier overholdes. I hele den foreslåede tekst vælges de muligheder, der er mindst indgribende for medlemsstaternes nationale strafferetssystemer, idet der navnlig tages hensyn til, at retsforfølgning i nogle af retssystemerne er obligatorisk (legalitetsprincippet), og at anklageren i henhold til andre har skønsbeføjelser til ikke at retsforfølge, hvis det ikke er i offentlighedens interesse (opportunitetsprincippet).

Forslaget er begrænset til anmodninger, der fremsættes i straffesager. Der kan fremsættes anmodninger for enhver strafbar handling, og overførsel af retsforfølgning i straffesager vil derfor supplere ordningen for overgivelse af personer i henhold til en europæisk arrestordre og kan udgøre et nyttigt alternativ til udstedelse af en europæisk arrestordre, hvis dette viser sig at være uforholdsmæssigt eller umuligt, f.eks. fordi strafferammen ikke er nået. Forslaget giver også den anmodede myndighed tilstrækkelig skønsbeføjelse til at afvise en anmodning, navnlig hvis den mener, at overførslen ikke er til fordel for den effektive og forsvarlige retspleje. Den pålægger i øvrigt ikke den anmodede myndighed nogen forpligtelse til at retsforfølge en strafbar handling.

Den fastsætter en regel om, at bevismateriale, der overføres fra den anmodende stat, ikke må nægtes adgang i en straffesag i den anmodede stat alene med den begrundelse, at sådanne beviser er indsamlet i en anden medlemsstat, men den dømmende domstols beføjelse til frit at vurdere beviserne berøres ikke af denne forordning. Med henblik herpå følger forslaget de regler, der allerede er fastsat i Rådets forordning (EU) 2017/1939³³.

Denne forordning fastsætter den retlige kompetence i særlige tilfælde for at sikre, at den anmodede stat i forbindelse med straffesager, der skal overføres i overensstemmelse med denne forordning, har kompetence til at retsforfølge de lovovertrædelser, som den anmodende stats lovgivning finder anvendelse på. Denne kompetence kan kun udøves efter anmodning om overførsel af retsforfølgning i straffesager, når hensynet til en effektiv og forsvarlig retspleje kræver det.

Forslaget går derfor ikke ud over det minimum, der er nødvendigt for at nå det erklærede mål på EU-plan, og hvad der er nødvendigt for at nå dette mål.

- **Valg af retsakt**

Da forslaget vedrører grænseoverskridende procedurer, hvor der er behov for ensartede regler, foreslår Kommissionen en forordning som retsakt. En forordning finder direkte anvendelse i alle medlemsstater og er bindende i alle enkeltheder. Den garanterer derfor, at alle medlemsstater anvender reglerne på samme måde, og at reglerne træder i kraft samtidig. Den garanterer retssikkerheden ved at undgå forskellige fortolkninger mellem medlemsstaterne og forhindrer dermed retlig fragmentering og andre problemer, der i øjeblikket påvirker overførslen af retsforfølgning i straffesager.

³³ Rådets forordning (EU) 2017/1939 af 12. oktober 2017 om gennemførelse af et forstærket samarbejde om oprettelse af Den Europæiske Anklagemyndighed ("EPPO"), EUT L 283 af 31.10.2017, s. 1.

3. RESULTATER AF EFTERFØLGENDE EVALUERINGER, HØRINGER AF INTERESSENER OG KONSEKVENSANALYSER

- **Høringer af interessenter**

I forbindelse med udarbejdelsen af forslaget gennemførte Kommissionen omfattende høringer i 2021 og 2022. Høringerne var rettet mod en bred vifte af interessenter, der repræsenterer borgere, offentlige myndigheder, akademikere og andre relevante interessegrupper. Høringerne bestod af i) offentlig feedback på indkaldelsen af dokumentation, ii) en åben offentlig høring, iii) målrettede høringer af medlemsstaternes myndigheder, Eurojust, Det Europæiske Retlige Netværk, Den Europæiske Anklagemyndighed, Europol og Den Europæiske Unions Agentur for Grundlæggende Rettigheder, iv) et møde med eksperter fra medlemsstaternes myndigheder og v) et møde med Kommissionens Ekspertgruppe vedrørende Strafferet.

Generelt er der bred enighed om, at EU bør løse de nuværende problemer med overførsel af retsforfølgning i straffesager ved at vedtage en ny retsakt. Det er gentagne gange blevet påpeget, at der er behov for en mere effektiv grænseoverskridende procedure, og at myndighederne står over for en række problemer i den nuværende retlige struktur, der skyldes mangel på klare fælles procedurer såsom manglende kommunikation, forsinkelser i overførselsprocedurerne, høje omkostninger til oversættelse af dokumenter og uberettigede anmodninger om overførsel.

Den modtagne feedback dannede grundlag for udarbejdelsen af forslaget og det ledsagende arbejdsdokument fra Kommissionens tjenestegrene. Et detaljeret resumé af resultatet af Kommissionens høringer findes i arbejdsdokumentet.

- **Indhentning og brug af ekspertbistand**

Ud over ovennævnte interessenthøringer indsamlede og anvendte Kommissionen ekspertise fra andre kilder.

Forslaget bygger navnlig på rapporterne fra Eurojust og Det Europæiske Retlige Netværk³⁴.

I forslaget tages der også hensyn til resultaterne af et forskningsprojekt om overførsel af retsforfølgning i straffesager i EU³⁵, som blev medfinansieret af Kommissionen inden for rammerne af programmet for retlige anliggender.

- **Arbejdsdokument fra Kommissionens tjenestegrene**

Forslaget ledsages af et arbejdsdokument fra Kommissionens tjenestegrene³⁶, som indeholder en detaljeret problembeskrivelse og redegør for formålene med forslaget. Den analyserer også den foreslåede løsning med hensyn til dens effektivitet, grundlæggende rettigheder og sammenhæng med andre EU-instrumenter for grænseoverskridende retligt samarbejde.

Der blev ikke foretaget nogen konsekvensanalyse af dette initiativ, hovedsagelig på grund af mangel på realistiske muligheder og begrænsede virkninger for borgere og virksomheder³⁷. Generelt konkluderes det i arbejdsdokumentet fra Kommissionens tjenestegrene, at forslaget forventes at øge effektiviteten af overførslen af retsforfølgning i straffesager betydeligt på forskellige måder, da det vil: i) øge sikkerheden gennem kapacitet til at efterforske,

³⁴ Se punkt 11 ovenfor

³⁵ <https://www.eur.nl/en/esl/research/our-research/eu-and-nwo-funded-research-projects/transfer-criminal-proceedings>.

³⁶ SWD(2023) 77 final.

³⁷ Som forklaret nærmere i arbejdsdokumentet fra Kommissionens tjenestegrene.

retsfølgelse og sanktionere kriminalitet, ii) mindske forsinkelserne i overførselsproceduren, iii) muliggøre overførsel af retsfølgning i straffesager på områder, hvor de i øjeblikket mangler og iv) skabe øget retssikkerhed.

Ved at indføre en fuldstændig procedure for anmodning om og vedtagelse af en afgørelse om overførsel af retsfølgning i straffesager med en fælles liste over kriterier, en udtømmende liste over grunde til afslag og klare forpligtelser til at reagere forventes forslaget at øge antallet af vellykkede overførte retsfølgninger i straffesager. En omfattende retlig ramme vil skabe større retssikkerhed for alle berørte parter og mindske fragmenteringen.

Virkningen for borgerne forventes at være positiv. I en situation, hvor en enkeltperson er part i straffesag, det være sig som mistænkt eller som offer, vil en fælles retlig ramme bidrage til at sikre, at retsfølgningen finder sted i den medlemsstat, hvor vedkommende er statsborger/har bopæl, hvis det er muligt. Selv om dette ikke vil gælde i alle tilfælde, da det vil afhænge af omstændighederne i den enkelte sag (f.eks. flere mistænkte eller ofre fra forskellige medlemsstater), forventes der en samlet positiv virkning for den enkelte borger.

Oprettelsen af det decentrale IT-system forventes at gøre kommunikationen mellem myndighederne mere effektiv. Kommunikation via dette elektroniske værktøj har til formål at spare tid og omkostninger for myndighederne. Det decentrale IT-system vil gøre det muligt at fremskynde informationsstrømmen mellem brugerne, øge sikkerheden af de udvekslede data og øge gennemsigtigheden. Brugen af den digitale kanal kan også forventes at have en positiv indvirkning på miljøet som følge af anvendelsen af mindre papir og porto. Desuden forventes der positive virkninger for forenkling og administrative byrder.

- **Grundlæggende rettigheder**

Parallele retssager, der verserer i forskellige medlemsstater vedrørende den samme forbrydelse, er ikke blot vanskelige at koordinere og retsfølge effektivt, men skaber også uforholdsmæssigt store byrder for de involverede personer, som bliver genstand for overlappende procedurer og udsættes for mange begrænsninger i deres rettigheder og interesser på grund af forskellige arrestordrer, ransagninger og afhøringer i to eller flere medlemsstater. De risikerer også at krænke det grundlæggende strafferetlige princip om, at en person ikke kan retsfølges og straffes to gange for samme lovovertrædelse. Forslaget til formål at forebygge sådanne overtrædelser ved at lette overførslen af retsfølgning i straffesager mellem medlemsstaterne og sikre, at retsfølgningen koncentrerer sig i den medlemsstat, der er bedst egnet til at føre sagen. Det stigende antal præjudicielle forelæggelser for Den Europæiske Unions Domstol i de seneste år med henblik på afklaring af fortolkningen af princippet *ne bis in idem* i EU-retten viser, at parallelle sager, som kan føre til krænkelser af princippet, sandsynligvis vil finde sted i praksis og ofte er vanskelige at finde frem til og afgøre. Dette afspejles også i Eurojusts sager³⁸, hvor det bemærkes, at overførsel af retsfølgning i straffesager meget ofte, når de nationale myndigheder bliver opmærksomme på, at der føres parallelle retssager med de samme faktiske omstændigheder og mod den samme person i en anden medlemsstat, er den bedste løsning til at undgå tilsidesættelser af *ne bis in idem*-princippet og til at overholde chartrets artikel 50 og artikel 54 i konventionen om gennemførelse af Schengenaf-talen.

Forslaget indeholder en række garantier, der skal sikre overholdelsen af de grundlæggende rettigheder for de personer, der er involveret i overførselsproceduren. En judicial myndigheds indgriben, når der anmodes om overførsel både i den anmodende og den anmodede stat, sikrer, at foranstaltningens lovlighed er blevet kontrolleret, og at anmodningen ikke

³⁸ <https://www.eurojust.europa.eu/sites/default/files/assets/eurojust-report-on-the-transfer-of-proceedings-in-the-eu.pdf>

uretmæssigt krænker de grundlæggende rettigheder. Den anmodende myndighed skal i hvert enkelt tilfælde sikre, at kriterierne for overførsel af retsforfølgning i en straffesag er opfyldt. Desuden skal den mistænkte eller tiltalte samt ofre, der befinder sig i den anmodende stat, høres om den påtænkte overførsel og have mulighed for at give deres mening til kende på et sprog, de forstår. Mistænkte og tiltalte samt ofre med bopæl i den anmodende stat underrettes om afgørelsen om, hvorvidt overførslen kan accepteres eller afvises, samt om de retsmidler, der er til rådighed for at anfægte afgørelsen om at acceptere overførslen. Der kan gøres undtagelser både for høringsforpligtelsen og forpligtelsen til at give oplysninger om den trufne afgørelse, hvis dette kan skade undersøgelsens fortrolighed. Forslaget indeholder specifikt bestemmelser om mistænkte, tiltalte og ofres ret til effektive retsmidler mod afgørelsen om at acceptere overførsel af retsforfølgning i en straffesag. Prøvelse ved en judiciel myndighed er en yderligere garanti i denne forbindelse. Der kan også gives afslag baseret på manglende overholdelse af *ne bis in idem*-princippet samt immuniteter og privilegier. Som en generel sikkerhedsforanstaltning anføres det desuden udtrykkeligt i forslaget, at dets bestemmelser ikke bør fortolkes således, at de indebærer en ændring af forpligtelsen til at respektere de grundlæggende rettigheder og retsprincipper som nedfældet i artikel 6 i TEU.

Endelig gælder det, at eftersom forslaget regulerer overførsel af retsforfølgning i straffesager, finder alle strafferetlige retssikkerhedsgarantier anvendelse på disse straffesager. Dette omfatter navnlig retten til en retfærdig rettergang og retten til et forsvar som fastsat i artikel 6 i den europæiske menneskerettighedskonvention og chartrets artikel 47 og 48. Den omfatter også den relevante EU-lovgivning om mistænkte og tiltalte proceduremæssige rettigheder i straffesager, nemlig direktiv 2010/64/EU, 2012/13/EU, 2013/48/EU, 2016/343, 2016/800 og 2016/1919. Ved at fastsætte minimumsstandarder for beskyttelse i straffesager i hele EU fører disse direktiver til øget tillid til alle medlemsstaternes strafferetlige systemer, hvilket igen sikrer et mere effektivt retligt samarbejde i et klima af gensidig tillid.

4. VIRKNINGER FOR BUDGETTET

Medlemsstaterne kan pådrages engangsomkostninger for at tilpasse sig de nye regler i forordningen, navnlig omkostninger som følge af behovet for at uddanne dommere, anklagere og andre kompetente myndigheder i de nye regler. De vigtigste tilbagevendende omkostninger forventes at være udgifterne til oversættelse af sagsakterne. Disse omkostninger forventes dog i nogen grad at blive opvejet af de effektivitetsgevinster og omkostningsbesparelser, som forordningen medfører.

Forslagets bestemmelser om elektronisk kommunikation via det decentrale IT-system i overensstemmelse med forordning (EU).../... [digitaliseringsforordningen]³⁹ vil også få indvirkning på EU-budgettet. Disse omkostninger, der skal dækkes af budgettet for programmet for retlige anliggender, vil være begrænsede, fordi det decentrale IT-system ikke behøver at blive udviklet fra bunden, men vil blive udviklet til mange EU-værktøjer til retligt samarbejde i straffesager i henhold til [digitaliseringsforordningen] med kun små tilpasninger, der er nødvendige for den procedure, der foreslås i dette forslag.

Medlemsstaterne vil også skulle afholde omkostninger til at installere og vedligeholde det decentrale IT-systems adgangspunkter på deres område og til at tilpasse deres nationale IT-

³⁹ Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om digitalisering af retligt samarbejde og adgang til domstolsprøvelse i grænseoverskridende civil-, handels- og strafferetlige sager og om ændring af visse retsakter inden for retligt samarbejde, COM/2021/759 final.

systemer, så de bliver interoperable med adgangspunkterne. Som bemærket ville størstedelen af disse finansielle investeringer imidlertid allerede være foretaget i forbindelse med digitaliseringen af andre EU-instrumenter om retligt samarbejde i straffesager. Desuden vil medlemsstaterne kunne ansøge om tilskud til at finansiere disse omkostninger under de relevante EU-finansieringsprogrammer, navnlig fondene under samhørighedspolitikken og programmet for retlige anliggender.

5. ANDRE FORHOLD

• Planer for gennemførelsen og foranstaltninger til overvågning, evaluering og rapportering

En forordning gælder umiddelbart i alle medlemsstater, uden at det først er nødvendigt at gennemføre den i national ret. Forslaget indeholder bestemmelser om passende overvågnings-, evaluerings- og rapporteringsforpligtelser.

Kommissionen afholder ekspertmøder i medlemsstaterne for at drøfte problemer i forbindelse med overførsel af retsforfølgning i straffesager. Eurojust og Det Europæiske Retlige Netværk vil spille en vigtig rolle i overførselsproceduren. Disse fora og andre faglige netværk kan bruges til at indsamle feedback fra fagfolk (medlemsstaternes offentlige myndigheder) om erfaringer og problemer med den praktiske anvendelse af forordningen.

Kommissionen forelægger Europa-Parlamentet og Rådet en rapport senest 5 år efter forordningens ikrafttræden. Rapporten vil bl.a. være baseret på input fra medlemsstaternes myndigheder og andre relevante interessenter.

• Nærmere redegørelse for de enkelte bestemmelser i forslaget

Forslaget består af fem kapitler: i) almindelige bestemmelser, ii) overførsel af retsforfølgning i straffesager, iii) virkninger af overførsel af retsforfølgning i straffesager, iv) kommunikationsmidler og v) afsluttende bestemmelser.

KAPITEL I: Almindelige bestemmelser

I artikel 1 fastsættes forslagets genstand. Forslaget fastsætter regler for, hvordan en medlemsstat kan overtage retsforfølgningen i en straffesag efter anmodning fra en anden medlemsstat. Forslaget finder anvendelse i alle tilfælde af overførsel af retsforfølgning i straffesager i EU fra det tidspunkt, hvor en person er blevet identificeret som mistænkt.

Artikel 2 definerer i forbindelse med forslaget udtrykkene "anmodende stat", "anmodet stat", "anmodende myndighed", "anmodet myndighed", "decentraliseret IT-system" og "offer".

Definitionen af "anmodende" og "anmodet" myndighed skal læses sammen med artikel 30, hvorefter medlemsstaterne skal underrette Kommissionen om de kompetente anmodende og anmodede myndigheder.

Artikel 3 indeholder bestemmelser om kompetence i særlige tilfælde. Den anmodede myndighed kan kun acceptere overførsel af retsforfølgning i en straffesag, hvis den har kompetence til at retsforfølge den strafbare handling. For at gøre proceduren for overførsel mere effektiv fastsættes det derfor i denne bestemmelse, at den anmodede stat, i de situationer, der er nævnt i nævnte artikel, tillægges kompetence i tilfælde, hvor den ellers ikke ville have kompetence. Den anmodede stat bør have kompetence til at retsforfølge de

strafbare handlinger, for hvilke der anmodes om overførsel, når den pågældende medlemsstat anses for at være bedst egnet til at foretage retsforfølgningen. En sådan kompetence kan kun udøves efter en anmodning om overførsel af retsforfølgning i en straffesag fra en anden medlemsstat, der har oprindelig kompetence til at retsforfølge den strafbare handling.

Artikel 4 har til formål at skabe et retsgrundlag for, at de myndigheder i den anmodende stat, der oprindeligt har kompetence til at indlede en straffesag, kan give afkald på, suspendere eller indstille straffesagen til fordel for en medlemsstat, der anses for at være bedre egnet til at retsforfølge. Bestemmelsen er udformet således, at medlemsstater, der har retssystemer baseret på obligatorisk retsforfølgning, kan gøre brug af bestemmelserne i denne forordning.

KAPITEL 2: OVERFØRSEL AF RETSFØRFLØGNING I STRAFFESAGER

Dette kapitel indeholder kriterier og procedurer for anmodning om overførsel af retsforfølgning i straffesager og proceduren for at træffe afgørelse om overførsel af retsforfølgning i straffesager. Sådanne fælles regler har til formål at forhindre, at der føres unødvendige parallelle straffesager vedrørende de samme faktiske omstændigheder og den samme person i to eller flere medlemsstater, samt at reducere forekomsten af flere retssager og undgå straffrihed i tilfælde af afslag på overgivelse af en person, for hvem der er udstedt en europæisk arrestordre.

I artikel 5 fastsættes kriterierne for anmodning om overførsel af retsforfølgning i straffesager.

Denne forordning omfatter alle overtrædelser af straffelovgivningen. Straffesager omfatter alle faser af straffesagen, herunder forundersøgellesfasen og selve retssagen. Denne forordning finder ikke anvendelse på anmodninger om overførsel af retsforfølgning af administrative sager.

Denne forordning pålægger ikke nogen forpligtelse til at anmode om overførsel af retsforfølgning i straffesager. Hvis den anmodende myndighed finder, at det er nødvendigt og hensigtsmæssigt at overføre retsforfølgningen af en straffesag, og navnlig at et eller flere af kriterierne i artikel 5, stk. 2, finder anvendelse, kan den anmode den anden medlemsstat, der er bedre egnet til at retsforfølge den strafbare handling, om at overtage straffesagen. Listen over kriterier er ikke-udtømmende. Om en anmodning om overførsel af retsforfølgning i en straffesag er berettiget, bør nøje vurderes fra sag til sag med henblik på at identificere den medlemsstat, der er bedst egnet til at retsforfølge den pågældende strafbare handling, og enhver anmodning bør være klart begrundet.

Denne forordning giver også den mistænkte eller tiltalte eller offeret mulighed for at anmode de kompetente myndigheder i den anmodende stat eller i den anmodede stat om at indlede en procedure for overførsel af retsforfølgning i en straffesag. Sådanne anmodninger skaber imidlertid ikke en forpligtelse for den anmodende eller den anmodede stat til at anmode om eller overføre retsforfølgningen i en straffesag til den anmodede stat.

Artikel 6 fastsætter regler for, hvordan der skal tages hensyn til den mistænkte eller tiltaltes rettigheder og interesser, når der træffes afgørelse om overførsel af retsforfølgning i en straffesag. Den anmodende myndighed er navnlig forpligtet til at underrette den mistænkte eller tiltalte om den påtænkte overførsel af retsforfølgning i en straffesag og til at give vedkommende mulighed for at tilkendegive sin mening, forudsat at dette ikke undergraver behovet for at sikre fortrolighed i forbindelse med en efterforskning, og medmindre den mistænkte eller tiltalte ikke kan lokaliseres, selv om den anmodende myndighed har gjort en

rimelig indsats. Denne udtalelse bør tages behørigt i betragtning af den anmodende myndighed, når den træffer afgørelse om overførslen.

Artikel 7 fastsætter regler for, hvordan der skal tages hensyn til offerets rettigheder og interesser, når der træffes afgørelse om overførsel af retsforfølgning i en straffesag. Navnlig når offeret har bopæl i den anmodende stat, er den anmodende myndighed forpligtet til at underrette offeret om den planlagte overførsel af retsforfølgningen i straffesagen og give offeret mulighed for at tilkendegive sin holdning, forudsat at dette ikke vil undergrave behovet for at sikre fortroligheden i forbindelse med en efterforskning. Denne holdning bør tages behørigt i betragtning af den anmodende myndighed, når den træffer afgørelse om overførslen.

I artikel 8 fastsættes det, at der i den anmodende stat skal sikres et retsmiddel mod afgørelsen om at acceptere overførslen af retsforfølgningen i en straffesag.

I artikel 9 fastsættes proceduren for anmodning om overførsel af retsforfølgning i straffesager. Anmodningen om overførsel af retsforfølgning i straffesager skal fremsættes ved at udfylde en standardattest i bilaget til forslaget. I denne artikel fastsættes også kravene til oversættelse af anmodningen og eventuelle andre skriftlige oplysninger, der ledsager anmodningen. Forslaget indeholder bestemmelser om direkte fremsendelse af en anmodning mellem den anmodende og den anmodende myndighed, men giver også mulighed for bistand fra de centrale myndigheder.

I henhold til artikel 10 skal den anmodende myndighed uden ugrundet ophold underrette den anmodende myndighed om eventuelle proceduremæssige handlinger eller foranstaltninger, der har betydning for straffesagen, og som er blevet indledt i den anmodende stat efter fremsendelsen af anmodningen.

Artikel 11 giver den anmodende myndighed mulighed for at trække sin anmodning om overførsel af retsforfølgningen i en straffesag tilbage på et hvilket som helst tidspunkt, inden den modtager den anmodende myndigheds afgørelse om at acceptere overførslen.

Artikel 12 fastsætter, at den anmodende myndighed skal træffe afgørelse om, hvorvidt overførslen af retsforfølgningen i en straffesag skal accepteres, og træffe de nødvendige foranstaltninger i overensstemmelse med sin nationale lovgivning, når den har besluttet at acceptere overførslen af retsforfølgningen i straffesagen. Det står den anmodende myndighed frit for at beslutte, hvilke skridt der skal tages i forbindelse med den strafbare handling, der ligger til grund for anmodningen. Intet i denne forordning bør fortolkes som et indgreb i et eventuelt skøn over retsforfølgningen i henhold til national ret, og der er ingen forpligtelse til at retsforfølge en sag, der er blevet overført. Denne forordning forpligter også den anmodende myndighed til at fremsende de nødvendige dokumenter fra sagsakterne til den anmodende myndighed, når denne har accepteret overførslen af retsforfølgningen i straffesagen, men den overlader det til den anmodende og anmodende myndigheder at rådføre sig og indbyrdes aftale, hvilke dokumenter der skal sendes og oversættes.

Artikel 13 indeholder en udtømmende liste over grunde til at nægte overførsel af retsforfølgningen i en straffesag, både obligatoriske og ikke-obligatoriske. Obligatoriske grunde til afslag henviser til situationer, hvor retsforfølgning af de faktiske omstændigheder, der ligger til grund for straffesagen, og som er genstand for overførslen, ikke vil være mulig i den anmodende stat, f.eks. når den adfærd, for hvilken der anmodes om overførsel, ikke betragtes som en strafbar handling i den anmodende stat. Ikke-obligatoriske grunde til afslag

omfatter andre situationer, der kan udgøre en hindring for overtagelse af retsforfølgningen i en straffesag. De giver navnlig den anmodede myndighed fleksibilitet til at afvise overførslen af retsforfølgningen i en straffesag, som den ikke anser for at være til gavn for en effektiv og forsvarlig retspleje.

For at sikre effektive grænseoverskridende procedurer fastsættes der i artikel 14 en frist for at træffe afgørelse om, hvorvidt overførslen kan accepteres. Den indeholder også bestemmelser om afbrydelse af fristen, hvis der er behov for at anmode om ophævelse af et privilegium eller en immunitet.

I artikel 15 opfordres de anmodende og anmodede myndigheder til straks at rådføre sig med hinanden for at sikre en effektiv anvendelse af denne forordning.

I artikel 16 fastsættes det, at de anmodende og anmodede myndigheder kan anmode om bistand fra Eurojust eller Det Europæiske Retlige Netværk på et hvilket som helst tidspunkt i processen.

I artikel 17 fastsættes det, at hver medlemsstat afholder sine egne omkostninger i forbindelse med overførsel af retsforfølgning i straffesager, men den anmodende myndighed kan dog i visse tilfælde forelægge et forslag om omkostningsdeling for den anmodede myndighed.

Artikel 18 giver mulighed for at udpege centrale myndigheder med henblik på administrativ bistand. Hvis en medlemsstat ønsker at gøre brug af denne mulighed, skal den underrette Kommissionen om den udpegede centrale myndighed i overensstemmelse med artikel 30.

KAPITEL 3: VIRKNINGER AF OVERFØRSEL AF RETSFORFØLGNING I STRAFFESAGER

I dette kapitel beskrives virkningerne af overførsel af retsforfølgning i straffesager.

I artikel 19 fastsættes det, at den overførte retsforfølgning i en straffesag i den anmodende stat suspenderes eller indstilles efter modtagelsen af oplysninger, der bekræfter, at den anmodede myndighed overtager den pågældende straffesag. Den anmodende myndighed kan kun fortsætte eller genoptage straffesagen, hvis den anmodede myndighed træffer afgørelse om at indstille straffesagen, forudsat at en sådan afgørelse ikke er i strid med *ne bis in idem*-princippet. Offerets mulighed for at indlede eller anmode om genoptagelse af straffesagen i den anmodende stat i overensstemmelse med denne stats nationale lovgivning berøres ikke, så længe den ikke krænker *ne bis in idem*-princippet.

I artikel 20 fastsættes det, at den anmodede stats nationale lovgivning og procedurer finder anvendelse på straffesagen, når den er blevet overført. Enhver handling, efterforskningsforanstaltning eller ethvert bevismateriale, der er indsamlet i den anmodende stat med henblik på den pågældende straffesag, bør have samme gyldighed i den anmodede stat, som hvis den var blevet gyldigt udført af dens myndigheder, medmindre dette ville være i strid med den anmodede stats grundlæggende retsprincipper. Når en straffesag er blevet overført, bør den anmodede stat anvende sin nationale lovgivning til at fastsætte straffen for den pågældende strafbare handling. Hvis den strafbare handling er begået på den anmodende stats område, kan de anmodede myndigheder ved fastsættelsen af straffen tage hensyn til den maksimale straf, der er fastsat i den anmodende stats lovgivning, forudsat at dette er til fordel for den tiltalte og i overensstemmelse med den anmodede stats lovgivning. Formålet med bestemmelsen er at undgå situationer, hvor overførslen af straffesager ville føre til, at den

anmodede stat anvender en højere straf end den maksimale straf, der er fastsat for den samme lovovertrædelse i den anmodende stat. Dette skal sikre overholdelse af retssikkerhedsprincippet og forudsigeligheden af gældende ret for de pågældende mistænkte eller tiltalte.

Artikel 21 forpligter den anmodede myndighed til at underrette den anmodende myndighed om enhver afgørelse, der træffes ved afslutningen af straffesagen.

KAPITEL 4: KOMMUNIKATIONSMIDLER

Dette kapitel indeholder bestemmelser om elektroniske kommunikationsmidler mellem de anmodende og de anmodede myndigheder samt med de centrale myndigheder og med Eurojust via et decentraliseret IT-system.

KAPITEL 5: AFSLUTTENDE BESTEMMELSER

Dette kapitel indeholder bestemmelser om statistikker, rapportering, vedtagelse af delegerede retsakter, hvis der er behov for at ændre den attest, der er knyttet som bilag til dette forslag, meddelelser fra medlemsstaterne, forholdet mellem forslaget og internationale aftaler og ordninger samt overgangsbestemmelser om kommunikationsmidler mellem myndighederne, inden forpligtelsen til at anvende det decentrale IT-system træder i kraft.

Forslag til

EUROPA-PARLAMENTETS OG RÅDETS FORORDNING**om overførsel af retsforfølgning i straffesager**

EUROPA-PARLAMENTET OG RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION HAR —
under henvisning til traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde, særlig artikel 82, stk. 1, litra b) og d),
under henvisning til forslag fra Kommissionen, og
efter fremsendelse af udkast til lovgivningsmæssig retsakt til de nationale parlamenter,
under henvisning til udtalelse fra Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg⁴⁰,
efter den almindelige lovgivningsprocedure, og
ud fra følgende betragtninger:

- (1) Unionen har sat sig som mål at bevare og udbygge et område med frihed, sikkerhed og retfærdighed.
- (2) Ifølge Haagprogrammet om styrkelse af frihed, sikkerhed og retfærdighed i Den Europæiske Union⁴¹ skal medlemsstaterne være særlig opmærksomme på mulighederne for at koncentrere retsforfølgningen i grænseoverskridende multilaterale sager i én medlemsstat med henblik på at øge retsforfølgningens effektivitet, samtidig med at der sikres en forsvarlig retspleje.
- (3) I programmet med foranstaltninger til gennemførelse af princippet om gensidig anerkendelse af afgørelser i straffesager⁴² opfordres der til at udvikle et instrument, der gør det muligt at overføre straffesager til andre medlemsstater.
- (4) Der er behov for en yderligere udvikling af det retlige samarbejde mellem medlemsstaterne for at skabe en endnu mere effektiv og forsvarlig forvaltning af strafferetsplejen inden for det fælles område med frihed, sikkerhed og retfærdighed og for at sikre, at den bedst egnede medlemsstat efterforsker eller retsforfølger en strafbar handling. Fælles regler for medlemsstaterne vedrørende overførsel af retsforfølgning i straffesager kan navnlig bidrage til at forhindre unødvendige parallelle straffesager i forskellige medlemsstater vedrørende de samme faktiske omstændigheder og den samme person, som kan føre til en tilsidesættelse af *ne bis in idem*-princippet. De kan også reducere forekomsten af situationer, hvor der føres flere straffesager vedrørende de samme faktiske omstændigheder eller vedrørende den samme person i forskellige medlemsstater. De har også til formål at sikre, at overførsel af retsforfølgning i straffesager kan finde sted, når overgivelsen af en person til strafferetlig forfølgning i henhold til en europæisk arrestordre⁴³ forsinkes eller afslås af grunde som, at der

⁴⁰ EUT C af , s. .

⁴¹ EUT C 53 af 3.3.2005, s. 1.

⁴² EUT C 12 af 15.1.2021, s. 10.

⁴³ Rådets rammeafgørelse af 13. juni 2002 om den europæiske arrestordre og om procedurerne for overgivelse mellem medlemsstaterne (2002/584/RIA) (EFT L 190 af 18.7.2002, s. 1).

verserer en parallel straffesag for den samme lovovertrædelse i den anden medlemsstat, med henblik på at undgå straffrihed for personen, der retsforfølges.

- (5) Fælles regler for overførsel af retsforfølgning i straffesager er også afgørende for effektivt at bekæmpe grænseoverskridende kriminalitet. Dette er især vigtigt ved forbrydelser begået af organiserede kriminelle grupper, f.eks. narkotikahandel, smugling af migranter, menneskehandel, ulovlig handel med skydevåben, miljøkriminalitet, IT-kriminalitet eller hvidvaskning af penge. Retsforfølgning af organiserede kriminelle grupper, der er aktive i flere medlemsstater, kan skabe store vanskeligheder for de involverede myndigheder. Overførsel af retsforfølgning i straffesager er et vigtigt redskab til at styrke bekæmpelsen af organiserede kriminelle grupper, der er aktive i medlemsstaterne i hele EU.
- (6) For at sikre et effektivt samarbejde mellem den anmodende og den anmodede myndighed i forbindelse med overførsel af retsforfølgning i straffesager bør sådanne regler fastsættes ved en retligt bindende og umiddelbart gældende EU-retsakt.
- (7) Denne forordning bør finde anvendelse på alle anmodninger, der fremsættes i forbindelse med straffesager. Straffesager er et selvstændigt EU-retligt begreb, der fortolkes af Den Europæiske Unions Domstol, uanset Den Europæiske Menneskerettighedsdomstols retspraksis, fra det tidspunkt, hvor en person af de kompetente myndigheder i en medlemsstat underrettes om, at den pågældende er mistænkt eller tiltalt for at have begået en strafbar handling, og frem til afslutningen af denne sag, dvs. den endelige afgørelse af spørgsmålet om, hvorvidt den mistænkte eller tiltalte har begået den strafbare handling, herunder, hvor det er relevant, domfældelse og afgørelse af en eventuel appel.
- (8) Rådets rammeafgørelse 2009/948/RIA⁴⁴ har til formål at forebygge situationer, hvor den samme person er genstand for parallelle straffesager i forskellige medlemsstater vedrørende de samme faktiske omstændigheder, hvilket kan føre til endelig afgørelse af disse sager i to eller flere medlemsstater. Der indføres derfor en procedure for direkte høringer mellem de kompetente myndigheder i de berørte medlemsstater med henblik på at nå til enighed om en effektiv løsning, der tager sigte på at undgå de negative følger af sådanne parallelle retssager og undgå spild af tid og ressourcer hos de berørte kompetente myndigheder. Når de kompetente myndigheder i de berørte medlemsstater efter samråd i overensstemmelse med nævnte rammeafgørelse beslutter at koncentrere retsforfølgningen i én medlemsstat gennem overførsel af retsforfølgningen i en straffesag, bør denne forordning anvendes til en sådan overførsel.
- (9) Andre retlige instrumenter på det strafferetlige område, navnlig dem, der vedrører specifikke former for kriminalitet, såsom Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2017/541⁴⁵, Rådets rammeafgørelse 2002/475/RIA⁴⁶ og Rådets rammeafgørelse

⁴⁴ Rådets rammeafgørelse 2009/948/RIA af 30. november 2009 om forebyggelse og bilæggelse af konflikter om udøvelse af jurisdiktion i straffesager (EUT L 328 af 15.12.2009, s. 42).

⁴⁵ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2017/541 af 15. marts 2017 om bekæmpelse af terrorisme og om erstatning af Rådets rammeafgørelse 2002/475/RIA og ændring af Rådets afgørelse 2005/671/RIA (EUT L 88 af 31.3.2017, s. 6).

⁴⁶ Rådets rammeafgørelse af 13. juni 2002 om bekæmpelse af terrorisme (2002/475/RIA) (EFT L 164 af 22.6.2002, s. 3).

2008/841/RIA⁴⁷, omfatter bestemmelser, der henviser til de faktorer, som skal tages i betragtning med henblik på at centralisere retsforfølgningen i én medlemsstat, når mere end én medlemsstat gyldigt kan foretage retsforfølgning på grundlag af de samme faktiske omstændigheder. Hvis de kompetente myndigheder i de berørte medlemsstater efter samarbejde i overensstemmelse med disse retsakter beslutter at centralisere retsforfølgningen af en straffesag i en enkelt medlemsstat gennem overførsel af retsforfølgningen i straffesagen, bør denne forordning anvendes til en sådan overførsel.

- (10) Der er vedtaget flere EU-retsakter om anvendelse af princippet om gensidig anerkendelse på domme i straffesager med henblik på fuldbyrdelse af sanktioner i andre medlemsstater, navnlig Rådets rammeafgørelse 2005/214/RIA⁴⁸, 2008/909/RIA⁴⁹ og 2008/947/RIA⁵⁰. Denne forordning bør supplere bestemmelserne i disse rammeafgørelser og bør fortolkes således, at den ikke berører anvendelsen heraf.
- (11) Denne forordning berører ikke spontan udveksling af oplysninger, der reguleres af andre EU-retsakter.
- (12) Denne forordning finder ikke anvendelse på afgørelser om omfordeling, sammenlægning eller opdeling af sager, hvor Den Europæiske Anklagemyndighed har udøvet sin kompetence i overensstemmelse med Rådets forordning (EU) 2017/1939⁵¹.
- (13) Med henblik på denne forordning bør medlemsstaterne udpege de kompetente myndigheder på en måde, der fremmer princippet om direkte kontakt mellem disse myndigheder.
- (14) Med henblik på administrativ fremsendelse og modtagelse af anmodninger om overførsel af retsforfølgning i straffesager samt anden officiel korrespondance vedrørende sådanne anmodninger kan medlemsstaterne udpege en eller flere centrale myndigheder, hvis det er nødvendigt på grund af deres interne retssystemers struktur. Sådanne centrale myndigheder kan også yde administrativ støtte, koordinere og bistå og dermed lette og fremme accepten af anmodninger om overførsel af retsforfølgning i straffesager.
- (15) Nogle EU-retsakter kræver allerede, at medlemsstaterne træffer de nødvendige foranstaltninger til at fastlægge kompetencen i sager om specifikke strafbare handlinger, f.eks. i forbindelse med terrorvirksomhed⁵² eller falskmøntneri af euroen⁵³ i tilfælde, hvor overgivelse af en person afslås.

⁴⁷ Rådets rammeafgørelse 2008/841/RIA af 24. oktober 2008 om bekæmpelse af organiseret kriminalitet (EUT L 300 af 11.11.2008, s. 42).

⁴⁸ Rådets rammeafgørelse 2005/214/RIA af 24. februar 2005 om anvendelse af princippet om gensidig anerkendelse på bødestrafte (EUT L 76 af 22.3.2005, s. 16).

⁴⁹ Rådets rammeafgørelse 2008/909/RIA af 27. november 2008 om anvendelse af princippet om gensidig anerkendelse på domme i straffesager om idømmelse af frihedsstraffe eller frihedsberøvende foranstaltninger med henblik på fuldbyrdelse i Den Europæiske Union (EUT L 327 af 5.12.2008, s. 27).

⁵⁰ Rådets rammeafgørelse 2008/947/RIA af 27. november 2008 om anvendelse af princippet om gensidig anerkendelse på domme og afgørelser om prøvetid med tilsyn med henblik på tilsyn med tilsynsforanstaltninger og alternative sanktioner (EUT L 337 af 16.12.2008, s. 102).

⁵¹ Rådets forordning (EU) 2017/1939 af 12. oktober 2017 om gennemførelse af et forstærket samarbejde om oprettelse af Den Europæiske Anklagemyndighed ("EPPO") (EUT L 283 af 31.10.2017, s. 1).

⁵² Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2017/541 af 15. marts 2017 om bekæmpelse af terrorisme og om erstatning af Rådets rammeafgørelse 2002/475/RIA og ændring af Rådets afgørelse 2005/671/RIA (EUT L 88 af 31.3.2017, s. 6).

- (16) Denne forordning fastsætter den retlige kompetence i særlige tilfælde for at sikre, at den anmodede stat i forbindelse med straffesager, der skal overføres i overensstemmelse med denne forordning, har kompetence til at retsforfølge de lovovertrædelser, som den anmodende stats lovgivning finder anvendelse på. Den anmodede stat bør have kompetence til at retsforfølge de strafbare handlinger, for hvilke der anmodes om overførsel, når den pågældende medlemsstat anses for at være bedst egnet til at foretage retsforfølgningen.
- (17) En sådan kompetence bør fastlægges i situationer, hvor den anmodede stat afslår at overgive en mistænkt eller tiltalt, på hvem der er udstedt en europæisk arrestordre, og som befinder sig i den anmodede stat og er statsborger i eller bosiddende i den pågældende stat, hvis et sådant afslag er baseret på specifikke grunde, der er nævnt i denne forordning. En anmodet stat bør også have kompetence, når den strafbare handling har virkninger eller forårsager skader hovedsagelig i den anmodede stat. Skade bør tages i betragtning, når den er en del af gerningsindholdet i den strafbare handling, i overensstemmelse med lovgivningen i den anmodede stat. Den anmodede stat bør også have kompetence, når der i den pågældende stat allerede er en igangværende straffesag mod den samme mistænkte eller tiltalte vedrørende andre faktiske omstændigheder, således at hele den pågældende persons strafbarhed kan afgøres i en enkelt straffesag, eller når der i den pågældende stat er en igangværende straffesag mod andre personer vedrørende de samme eller beslægtede faktiske omstændigheder, hvilket især kan være relevant med henblik på at koncentrere efterforskningen og retsforfølgningen af en kriminel organisation i én medlemsstat. I begge tilfælde bør den mistænkte eller tiltalte i straffesagen, hvori retsforfølgningen overføres, være statsborger i eller bosiddende i den anmodede stat.
- (18) For at opfylde formålet med denne forordning og for at undgå kompetencekonflikter, under særlig hensyntagen til de medlemsstater, hvis retssystemer — eller retsforfølgning af visse strafbare handlinger — er baseret på obligatorisk retsforfølgning, bør den anmodende stat, når den anmoder om overførsel af retsforfølgning i en straffesag, give afkald på sin kompetence til at retsforfølge den pågældende person for den strafbare handling, for hvilken der anmodes om overførsel. På dette grundlag bør de kompetente myndigheder i den anmodende stat kunne indstille den straffesag, der er indbragt for dem, til fordel for den medlemsstat, der anses for at være bedre egnet til at retsforfølge, selv om de i henhold til national ret ville være forpligtet til at retsforfølge. Et sådant afkald på kompetence bør ikke berøre bestemmelserne i denne forordning om virkningerne af overførslen af retsforfølgningen i straffesagen i den anmodende stat.
- (19) I denne forordning overholdes de grundlæggende rettigheder og de principper, som anerkendes i Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder ("chartret") og i den europæiske konvention til beskyttelse af menneskerettigheder og grundlæggende frihedsrettigheder.
- (20) Denne forordning berører ikke proceduremæssige rettigheder som fastsat i EU-retten såsom chartret og direktiverne om proceduremæssige rettigheder 2010/64/EU⁵⁴,

⁵³ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2014/62/EU af 15. maj 2014 om strafferetlig beskyttelse af euroen og andre valutaer mod falskmøntneri og om erstatning af Rådets rammeafgørelse 2000/383/RIA (EUT L 151 af 21.5.2014, s. 1).

⁵⁴ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2010/64/EU af 20. oktober 2010 om retten til tolke- og oversætterbistand i straffesager (EUT L 280 af 26.10.2010, s. 1).

2012/13/EU⁵⁵, 2013/48/EU⁵⁶, (EU) 2016/343⁵⁷, (EU) 2016/800⁵⁸ og (EU) 2016/1919⁵⁹.

- (21) Medlemsstaterne bør sikre, at der ved anvendelsen af denne forordning tages hensyn til sårbare personers behov. I henhold til Kommissionens henstilling (2013/C 378/02)⁶⁰ bør sårbare mistænkte eller tiltalte forstås som alle mistænkte eller tiltalte, der ikke er i stand til at forstå eller effektivt deltage i straffesager på grund af deres alder, deres mentale eller fysiske tilstand eller eventuelle handicap, de måtte have.
- (22) Medlemsstaterne bør ligeledes sikre, at der ved anvendelsen af denne forordning tages hensyn til mistænkte og tiltalte proceduremæssige rettigheder i overensstemmelse med Kommissionens henstilling C(2022) 8987 final⁶¹.
- (23) Ved denne forordning bør medlemsstaterne ikke pålægges nogen forpligtelse til at anmode om overførsel af retsforfølgning i straffesager. Ved vurderingen af, om der bør fremsættes en anmodning om overførsel af retsforfølgning i en straffesag, bør den anmodende myndighed undersøge, om en sådan overførsel er nødvendig og hensigtsmæssig. Denne vurdering bør foretages fra sag til sag for at identificere den medlemsstat, der er bedst egnet til at retsforfølge den pågældende strafbare handling.
- (24) Ved vurderingen af, om en anmodning om overførsel af retsforfølgning i en straffesag er berettiget, bør den anmodende myndighed tage hensyn til flere kriterier, hvis prioritet og vægt bør baseres på de faktiske omstændigheder og realiteterne i hver enkelt sag. Alle relevante faktorer bør tages i betragtning i retfærdighedens interesse. Hvis f.eks. den strafbare handling helt eller delvis er begået på den anmodede stats område, eller de fleste af de virkninger eller skader, som den strafbare handling har forvoldt, er indtruffet på den anmodede stats område, kan denne stat anses for at være bedre egnet til at retsforfølge, eftersom de beviser, der skal indsamles, såsom vidneudsagn og udtalelser fra ofre eller sagkyndige, befinder sig i den anmodede stat og dermed lettere vil kunne indsamles, hvis straffesagen blev overført. Desuden vil det blive lettere at indlede en efterfølgende erstatningssag i den anmodede stat, hvis den underliggende sag, der fastslår det strafferetlige ansvar, også føres i den samme medlemsstat. Hvis størstedelen af bevismaterialet befinder sig i den anmodede stat, kan en overførsel af retsforfølgningen i en straffesag ligeledes lette indsamlingen og den efterfølgende antagelighed af de beviser, der er indsamlet i overensstemmelse med den anmodede stats lovgivning.

⁵⁵ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2012/13/EU af 22. maj 2012 om ret til information under straffesager (EUT L 142 af 1.6.2012, s. 1).

⁵⁶ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2013/48/EU af 22. oktober 2013 om ret til adgang til advokatbistand i straffesager og i sager angående europæiske arrestordre og om ret til at få en tredjemand underrettet ved frihedsberøvelse og til at kommunikere med tredjemand og med konsulære myndigheder under frihedsberøvelsen (EUT L 294 af 6.11.2013, s. 1).

⁵⁷ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2016/343 af 9. marts 2016 om styrkelse af visse aspekter af uskyldsformodningen og retten til at være til stede under retssagen i straffesager (EUT L 65 af 11.3.2016, s. 1).

⁵⁸ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2016/800 af 11. maj 2016 om retssikkerhedsgarantier for børn, der er mistænkte eller tiltalte i straffesager (EUT L 132 af 21.5.2016, s. 1).

⁵⁹ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2016/1919 af 26. oktober 2016 om retshjælp til mistænkte og tiltalte i straffesager og til eftersøgte i sager angående europæiske arrestordre (EUT L 297 af 4.11.2016, s. 1).

⁶⁰ Kommissionens henstilling af 27. november 2013 om retssikkerhedsgarantier for sårbare personer, der er mistænkt eller tiltalt i straffesager (2013/C 378/02) (EUT C 378 af 24.12.2013, s. 8).

⁶¹ Kommissionens henstilling af 8. december 2022 om proceduremæssige rettigheder for mistænkte og tiltalte, der er varetægtsfængslet, og om materielle forhold under frihedsberøvelse (C(2022) 8987 final).

- (25) Hvis den mistænkte eller tiltalte er statsborger i den anmodede stat eller har bopæl i denne stat, kan en overførsel af retsforfølgningen i en straffesag være berettiget med henblik på at sikre den mistænkte eller tiltalte ret til at være til stede under retssagen i overensstemmelse med direktiv (EU) 2016/343. Hvis størstedelen af ofrene er statsborgere eller bosiddende i den anmodede stat, kan en overførsel ligeledes begrundes med, at ofrene let kan deltage i straffesagen og effektivt afhøres som vidner under retssagen. I tilfælde, hvor overgivelse af en mistænkt eller tiltalt, for hvem der er udstedt en europæisk arrestordre, afslås i den anmodede stat af de grunde, der er anført i denne forordning, kan en overførsel også være berettiget, når den pågældende opholder sig i den anmodede stat uden at være statsborger i eller bosiddende i den pågældende stat.
- (26) Det er op til den anmodende myndighed på grundlag af det materiale, den har fået forelagt, at vurdere, om der er rimelig grund til at antage, at den mistænkte, tiltalte eller offeret har bopæl i den anmodede stat. Hvis der kun foreligger begrænsede oplysninger, kan en sådan vurdering også gøres til genstand for samråd mellem den anmodende og den anmodede myndighed. Forskellige objektive omstændigheder, der kan tyde på, at den pågældende har etableret det normale centrum for sine aktiviteter i en bestemt medlemsstat eller har til hensigt at gøre det, kan være relevante. Der kan være rimelig grund til at antage, at en person har bopæl i den anmodede stat, navnlig hvis en person er registreret som bosiddende i den anmodede stat ved at være i besiddelse af et identitetskort, en opholdstilladelse eller en registrering i et officielt bopælsregister. Hvis den pågældende person ikke er registreret i den anmodede stat, kan en persons bopæl fremgå af den omstændighed, at en person har givet udtryk for sin hensigt om at bosætte sig i denne medlemsstat, eller at vedkommende efter en stabil periode med ophold i denne medlemsstat har opnået visse forbindelser til denne medlemsstat, der er af samme omfang som dem, der følger af etableringen af en formel bopæl i denne medlemsstat. Med henblik på at afgøre, om der i en konkret situation foreligger tilstrækkelige forbindelser mellem den pågældende og den anmodede stat, som giver rimelig grund til at antage, at den pågældende har bopæl i denne stat, skal der tages hensyn til forskellige objektive forhold, der kendetegner denne persons situation, herunder bl.a. varigheden, arten og betingelserne for dennes tilstedeværelse i den anmodede stat eller den familiemæssige eller økonomiske tilknytning, som denne person har til den anmodede stat. Et indregistreret køretøj, indregistrering af et telefonnummer, en bankkonto, det forhold, at den pågældende persons ophold i den anmodede stat har været uafbrudt, eller andre objektive faktorer kan være relevante for at fastslå, at der er rimelig grund til at antage, at den pågældende person har bopæl i den anmodede stat. Et kort besøg, et ferieophold, herunder i en feriebolig, eller et lignende ophold i den anmodede stat uden yderligere væsentlig tilknytning bør ikke være tilstrækkeligt til at etablere bopæl i den pågældende medlemsstat. På den anden side bør et uafbrudt ophold på mindst tre måneder i de fleste tilfælde anses for tilstrækkeligt til at fastslå bopæl.
- (27) En overførsel af retsforfølgning i straffesager kan også være berettiget, når der er igangværende straffesager i den anmodede stat vedrørende de samme eller andre faktiske omstændigheder mod den mistænkte eller tiltalte, eller når der er igangværende straffesager i den anmodede stat vedrørende de samme eller relaterede faktiske omstændigheder mod andre personer, f.eks. i sager om retsforfølgning af grænseoverskridende kriminelle organisationer, hvor forskellige medtiltalte kan retsforfølges i forskellige medlemsstater. Hvis den mistænkte eller tiltalte desuden afsoner eller skal afsones en frihedsstraf i den anmodede stat for en anden strafbar handling, kan en overførsel af retsforfølgningen i en straffesag være berettiget for at

sikre den dømte persons ret til at være til stede under den retssag, der ønskes overført, samtidig med at straffen afsones i den anmodede stat. Desuden bør de anmodende myndigheder tage behørigt hensyn til, om overførslen af retsforfølgningen i straffesager kan øge målet om social rehabilitering af den pågældende person, hvis straffen skal fuldbyrdes i den anmodede stat: med henblik herpå bør der tages hensyn til personens tilknytning til den anmodede stat, uanset om personen anser denne tilknytning for at være familiemæssig, sproglig, kulturel, social eller økonomisk, og enhver anden tilknytning til den anmodede stat.

- (28) Når den anmodende myndighed anmoder om overførsel af retsforfølgning i en straffesag, bør den tage hensyn til mulighederne for at fremskaffe bevismateriale fra andre medlemsstater gennem eksisterende instrumenter om gensidig anerkendelse af retsafgørelser såsom Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2014/41/EU⁶² og gensidig retshjælp, hvor det er relevant, inden den overvejer at overføre retsforfølgningen i en straffesag alene med den begrundelse, at størstedelen af bevismaterialet befinder sig i den anmodede stat.
- (29) Mistænkte eller tiltalte eller ofre bør have mulighed for at anmode om, at retsforfølgningen i straffesagen vedrørende dem overføres til en anden medlemsstat. Disse anmodninger bør dog ikke pålægge den anmodende eller den anmodede myndighed nogen forpligtelse til at anmode om eller overføre retsforfølgningen i en straffesag. Hvis myndighederne får kendskab til parallelle straffesager på grundlag af en anmodning om overførsel indgivet af den mistænkte eller tiltalte eller offeret eller en advokat på deres vegne, er de forpligtet til at rådføre sig med hinanden i overensstemmelse med rammeafgørelse 2009/948/RIA.
- (30) Den anmodende myndighed bør hurtigst muligt underrette den mistænkte eller tiltalte om den påtænkte overførsel og bør give denne person mulighed for at udtale sig mundtligt eller skriftligt i overensstemmelse med gældende national ret, således at myndighederne kan tage hensyn til den pågældende persons legitime interesser, inden de fremsætter en anmodning om overførsel. Ved vurderingen af den mistænkte eller tiltaltes legitime interesse i at blive informeret om den påtænkte overførsel bør den anmodende myndighed tage hensyn til behovet for at sikre fortrolighed i forbindelse med en efterforskning og risikoen for at skade straffesagen mod den pågældende, f.eks. når det er nødvendigt for at beskytte vigtige samfundsinteresser, f.eks. i tilfælde, hvor sådanne oplysninger kan skade igangværende diskrete efterforskninger eller i alvorlig grad skade den nationale sikkerhed i den medlemsstat, hvor straffesagen indledes. Hvis den anmodende myndighed ikke kan lokalisere den mistænkte eller tiltalte, selv om den har gjort en rimelig indsats, bør forpligtelsen til at underrette den pågældende gælde fra det tidspunkt, hvor disse omstændigheder ændrer sig.
- (31) Der bør ved anvendelsen af denne forordning tages hensyn til ofres rettigheder som fastsat i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2012/29/EU⁶³. Denne forordning bør ikke fortolkes således, at den forhindrer medlemsstaterne i at give ofre mere omfattende rettigheder i henhold til national ret end dem, der er fastsat i EU-retten.
- (32) Når den anmodende myndighed træffer afgørelse om overførsel af retsforfølgningen i en straffesag, bør den tage behørigt hensyn til ofrenes legitime interesser, herunder

⁶² Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2014/41/EU af 3. april 2014 om den europæiske efterforskningskendelse i straffesager (EUT L 130 af 1.5.2014, s. 1).

⁶³ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2012/29/EU af 25. oktober 2012 om minimumsstandarder for ofre for kriminalitet med hensyn til rettigheder, støtte og beskyttelse og om erstatning af Rådets rammeafgørelse 2001/220/RIA (EUT L 315 af 14.11.2012, s. 57).

deres beskyttelse, og vurdere, om overførslen af retsforfølgningen i straffesagen kan være til skade for offerets effektive udøvelse af sine rettigheder i den pågældende straffesag. Dette omfatter f.eks. ofres mulighed og ordninger for at vidne under retssagen i den anmodede stat, hvis det ikke er den medlemsstat, hvor de er bosat. Endvidere bør det overvejes, om ofre har mulighed for at indhente og afgive vidneforklaring, f.eks. fra vidner og sagkyndige, for at kræve erstatning eller drage fordel af vidnebeskyttelsesprogrammer i den anmodede stat. Ofres ret til erstatning må ikke krænkes ved overførsel af retsforfølgning i straffesager. Denne forordning berører ikke reglerne om erstatning og tilbagelevering af ejendom til ofre i nationale retssager.

- (33) Når der er behov for at sikre, at den beskyttelse, der ydes offeret i den anmodende stat, opretholdes i den anmodede stat, bør de kompetente myndigheder i den anmodende stat overveje at udstede en europæisk beskyttelsesordre i overensstemmelse med Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 606/2013⁶⁴ eller Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2011/99/EU⁶⁵.
- (34) Den anmodede stat bør sikre adgang til effektive retsmidler for mistænkte og tiltalte samt for ofre mod afgørelsen om at acceptere overførsel af retsforfølgning i straffesager i overensstemmelse med chartrets artikel 47 og de procedurer, der finder anvendelse i henhold til national ret, når deres rettigheder påvirkes negativt i forbindelse med anvendelsen af denne forordning.
- (35) En korrekt anvendelse af denne forordning forudsætter kommunikation mellem de berørte anmodende og anmodede myndigheder, som bør tilskyndes til at rådføre sig med hinanden, når det er hensigtsmæssigt for at fremme en gnidningsløs og effektiv anvendelse af denne forordning, enten direkte eller, hvor det er relevant, via Den Europæiske Unions Agentur for Strafferetligt Samarbejde (Eurojust).
- (36) Den anmodende myndighed bør rådføre sig med den anmodede myndighed, inden den fremsætter en anmodning om overførsel af retsforfølgning i en straffesag, når dette er nødvendigt, navnlig for at afgøre, om overførslen af retsforfølgningen vil være til gavn for en effektiv og forsvarlig retspleje, samt om der er en overvejende sandsynlighed for, at den anmodede myndighed vil påberåbe sig en af grundene til afslag i henhold til denne forordning.
- (37) Når den anmodende myndighed fremsender en anmodning om overførsel af retsforfølgning i en straffesag, skal den give præcise og klare oplysninger om omstændighederne og betingelserne for anmodningen samt al anden dokumentation med henblik på at sætte den anmodede myndighed i stand til at træffe en informeret afgørelse om overførsel af retsforfølgningen i straffesagen.
- (38) Så længe den anmodede myndighed ikke har truffet en afgørelse om at acceptere en overførsel af retsforfølgningen i en straffesag, bør den anmodende myndighed kunne trække anmodningen tilbage, f.eks. når den bliver bekendt med yderligere elementer, som bevirker, at overførslen ikke længere forekommer berettiget.
- (39) Den anmodede myndighed bør straks og senest 60 dage efter modtagelsen af anmodningen om overførsel af straffesagen underrette den anmodende myndighed om sin begrundede afgørelse om, hvorvidt overførslen af retsforfølgningen i straffesagen skal accepteres. I særlige tilfælde, hvor det ikke er muligt for den anmodede

⁶⁴ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 606/2013 af 12. juni 2013 om gensidig anerkendelse af beskyttelsesforanstaltninger i civile retlige spørgsmål (EUT L 181 af 29.6.2013, s. 4).

⁶⁵ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2011/99/EU af 13. december 2011 om den europæiske beskyttelsesordre (EUT L 338 af 21.12.2011, s. 2).

myndighed at overholde denne frist, f.eks. hvis den finder, at der er behov for yderligere oplysninger, kan den kun forlænges med yderligere 30 dage for at undgå uforholdsmæssigt store forsinkelser.

- (40) Overførsel af retsforfølgning i en straffesag bør ikke nægtes af andre grunde end dem, der er fastsat i denne forordning. For at kunne acceptere en overførsel af retsforfølgningen i en straffesag bør det være muligt at retsforfølge de faktiske omstændigheder, der ligger til grund for den straffesag, der er genstand for overførslen, i den anmodede stat. Den anmodede myndighed bør ikke acceptere overførsel af retsforfølgningen i straffesager, når den adfærd, for hvilken der anmodes om overførsel, ikke er en strafbar handling i den anmodede stat, eller når den anmodede stat ikke har kompetence til at retsforfølge den pågældende strafbare handling, medmindre den udøver kompetence i henhold til denne forordning. Endvidere bør overførsel af retsforfølgning i straffesager ikke accepteres i tilfælde af andre hindringer for retsforfølgning i den anmodede stat. Den anmodede myndighed bør også kunne afvise en overførsel af retsforfølgning i en straffesag, hvis den mistænkte eller tiltalte nyder immunitet eller privilegier i overensstemmelse med lovgivningen i den anmodede stat, f.eks. i forbindelse med visse kategorier af personer (f.eks. diplomater) eller specifikt beskyttede forhold (såsom retten til fortrolighed mellem advokat og klient), eller hvis den anmodede myndighed mener, at en sådan overførsel ikke er berettiget af hensyn til en effektiv og korrekt retspleje, f.eks. fordi ingen af kriterierne for at anmode om overførsel af retsforfølgning i straffesager er opfyldt, eller hvis attesten for en anmodning om overførsel er ufuldstændig eller ikke er korrekt udfyldt af den anmodende myndighed, således at den anmodede myndighed ikke kan få de nødvendige oplysninger til at vurdere anmodningen om overførsel af retsforfølgning i straffesagen.
- (41) Ne bis in idem-princippet, som fastsat i artikel 54-58 i konventionen om gennemførelse af Schengenaf-talen⁶⁶ og i chartrets artikel 50, og som fortolket af Den Europæiske Unions Domstol, er et grundlæggende strafferetligt princip, hvorefter en tiltalt ikke i en straffesag på ny må stilles for en domstol eller dømmes for den strafbare handling, for hvilken den pågældende allerede er blevet endeligt frikendt eller dømt. Den anmodede myndighed bør derfor afvise overførsel af retsforfølgning i en straffesag, hvis det ville være i strid med dette princip at overtage den.
- (42) Inden den anmodede myndighed beslutter ikke at acceptere en anmodning om overførsel af retsforfølgningen i en straffesag uanset grunden hertil, bør den rådføre sig med den anmodende myndighed med henblik på at indhente eventuelle nødvendige supplerende oplysninger.
- (43) Den anmodede myndigheds accept af overførslen af retsforfølgning i en straffesag bør føre til suspension eller indstilling af straffesagen i den anmodende stat for at undgå overlap mellem foranstaltninger i den anmodende og den anmodede stat. Dette bør ikke berøre en igangværende efterforskning eller andre proceduremæssige foranstaltninger, der kan være nødvendige for at fuldbyrde afgørelser baseret på retsforfølgning vedrørende gensidig anerkendelse eller for at efterkomme anmodninger om gensidig retshjælp i forbindelse med de sager, der er genstand for overførslen. Begrebet "efterforskningsmæssige eller andre proceduremæssige foranstaltninger" bør fortolkes bredt, således at det ikke kun omfatter enhver foranstaltning med henblik på

⁶⁶ Konvention om gennemførelse af Schengenaf-talen af 14. juni 1985 mellem regeringerne for staterne i Den Økonomiske Union Benelux, Forbundsrepublikken Tyskland og Den Franske Republik om gradvis ophævelse af kontrollen ved de fælles grænser (EFT L 239 af 22.9.2000, s. 19).

indsamling af bevismateriale, men også enhver proceduremæssig handling, der medfører varetægtsfængsling eller andre foreløbige foranstaltninger. For at undgå misbrug af retsmidler og sikre, at straffesagen ikke suspenderes længe, bør straffesagen, hvis et retsmiddel med opsættende virkning er blevet påberåbt i den anmodede stat, ikke suspenderes eller afbrydes i den anmodende stat, før der er truffet en afgørelse om retsmidlet i den anmodede stat.

- (44) Denne forordning bør ikke udgøre et retsgrundlag for anholdelse af personer med henblik på fysisk overførsel til den anmodede stat, således at sidstnævnte kan indlede en straffesag mod den pågældende.
- (45) Den anmodede myndighed bør skriftligt underrette den anmodende myndighed om enhver afgørelse, der træffes ved afslutningen af straffesagen i den anmodede stat. Rammeafgørelse 2009/948/RIA pålægger en lignende forpligtelse, når der er indgået en aftale om koncentration af insolvensbehandlinger i én medlemsstat. Hvis den anmodede myndighed beslutter at indstille en straffesag vedrørende de faktiske omstændigheder, der ligger til grund for anmodningen om overførsel, bør den også angive årsagerne til en sådan indstilling.
- (46) Hvis den anmodede myndighed beslutter at indstille en straffesag vedrørende de faktiske omstændigheder, der ligger til grund for anmodningen om overførsel, kan den anmodende myndighed fortsætte eller genoptage straffesagen, såfremt dette ikke medfører en overtrædelse af ne bis in idem-princippet, dvs. når denne afgørelse ikke definitivt forhindrer yderligere retsforfølgning i henhold til den anmodede stats lovgivning og derfor ikke forhindrer yderligere retsforfølgning for de samme handlinger i den pågældende stat. Ofre bør have mulighed for at indlede eller anmode om genoptagelse af straffesagen i den anmodende stat i overensstemmelse med den pågældende stats nationale lovgivning, forudsat at dette ikke indebærer en overtrædelse af ne bis in idem-princippet.
- (47) Når en straffesag er overført i overensstemmelse med denne forordning, bør den anmodede myndighed anvende sin relevante nationale lovgivning og sine relevante procedurer. Intet i denne forordning bør fortolkes som et indgreb i de retsforfølgingsmæssige skønsbeføjelser, som er fastsat i den nationale ret.
- (48) Den anmodede stat bør anvende sin nationale lovgivning til at fastsætte, hvilken straf der skal anvendes på den pågældende strafbare handling. I tilfælde, hvor den strafbare handling er begået på den anmodende stats område, kan de anmodede myndigheder ved fastsættelsen af straffen tage hensyn til den maksimale straf, der er fastsat i den anmodende stats lovgivning, når dette er til fordel for den tiltalte, og i overensstemmelse med lovgivningen i den anmodede stat. Dette bør tages i betragtning i situationer, hvor overførslen af retsforfølgningen i en straffesag ville føre til, at der i den anmodede stat blev anvendt en højere straf end den maksimale straf, der er fastsat i den anmodende stat for den samme strafbare handling, med henblik på at sikre retssikkerheden og forudsigeligheden med hensyn til gældende ret for de pågældende mistænkte eller tiltalte. Den maksimale straf, der er fastsat i den anmodende stats lovgivning, bør altid tages i betragtning, når den anmodede stats kompetence udelukkende er baseret på denne forordning.
- (49) Medlemsstaterne bør ikke kunne kræve hinanden godtgørelse af udgifter, der stammer fra anvendelsen af denne forordning. Når den anmodende stat har afholdt store eller ekstraordinære omkostninger i forbindelse med oversættelse af de dokumenter i sagsakterne, der skal overføres til den anmodede stat, bør den anmodede

myndighed imidlertid overveje et forslag fra den anmodende myndighed om at dele omkostningerne.

- (50) Anvendelsen af en standardiseret attest oversat til alle officielle EU-sprog vil lette samarbejdet og udvekslingen af oplysninger mellem de anmodende og de anmodede myndigheder, så de hurtigere og mere effektivt kan træffe afgørelse om anmodningen om overførsel. Det reducerer også oversættelsesomkostningerne og bidrager til at forbedre kvaliteten af anmodninger.
- (51) Attesten bør kun indeholde de personoplysninger, der er nødvendige for at lette den anmodede myndigheds afgørelse om anmodningen. Attesten bør indeholde en angivelse af kategorierne af personoplysninger, f.eks. om den tilknyttede person er mistænkt, tiltalt eller offer, samt de specifikke felter for hver af disse kategorier.
- (52) For effektivt at imødekomme et eventuelt behov for forbedringer med hensyn til den attest, der skal anvendes til at anmode om overførsel af retsforfølgning i straffesager, bør beføjelsen til at vedtage retsakter i overensstemmelse med artikel 290 i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde delegeres til Kommissionen med henblik på at ændre bilaget til denne forordning. Det er især vigtigt, at Kommissionen gennemfører relevante høringer under sit forberedende arbejde, herunder på ekspertniveau, og at disse høringer gennemføres i overensstemmelse med principperne i den interinstitutionelle aftale om bedre lovgivning af 13. april 2016⁶⁷. For at sikre lige deltagelse i forberedelsen af delegerede retsakter modtager Europa-Parlamentet og Rådet navnlig alle dokumenter på samme tid som medlemsstaternes eksperter, og deres eksperter har systematisk adgang til møder i Kommissionens ekspertgrupper, der beskæftiger sig med forberedelsen af delegerede retsakter.
- (53) For at sikre hurtig, direkte, interoperabel, pålidelig og sikker udveksling af sagsrelaterede oplysninger bør kommunikation i henhold til denne forordning mellem de anmodende og de anmodede myndigheder og med inddragelse af centrale myndigheder, hvis en medlemsstat har udpeget en central myndighed, samt med Eurojust som hovedregel foregå via det decentrale IT-system som omhandlet i forordning (EU).../... [digitaliseringsforordningen]⁶⁸. Navnlig bør det decentrale IT-system som hovedregel anvendes til udveksling af attesten og alle andre relevante oplysninger og dokumenter samt al anden kommunikation mellem myndighederne i henhold til denne forordning. I tilfælde, hvor en eller flere af de undtagelser, der er nævnt i forordning (EU).../.... [Digitaliseringsforordningen] finder navnlig anvendelse, hvis det ikke er muligt eller hensigtsmæssigt at anvende det decentrale IT-system, kan der anvendes andre kommunikationsmidler som angivet i nævnte forordning.
- (54) Medlemsstaterne kan anvende software udviklet af Kommissionen (referencegennemførelsessoftware) i stedet for et nationalt IT-system. Denne referencegennemførelsessoftware bør være modulopbygget, hvilket betyder, at softwaren pakkes og leveres adskilt fra de e-CODEX-komponenter, der er nødvendige for at forbinde den med det decentrale IT-system. Denne struktur bør gøre det muligt for medlemsstaterne at genbruge eller forbedre deres eksisterende nationale retlige kommunikationsinfrastrukturer med henblik på grænseoverskridende anvendelse.
- (55) Kommissionen bør være ansvarlig for udformning, vedligeholdelse og udvikling af denne referencegennemførelsessoftware. Kommissionen bør udforme, udvikle og

⁶⁷ EUT L 123 af 12.5.2016, s. 13.

⁶⁸ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) [...] om digitalisering af retligt samarbejde og adgang til domstolsprøvelse i grænseoverskridende civil-, handels- og strafferetlige sager og om ændring af visse retsakter inden for retligt samarbejde (EUT L ...).".

vedligeholde referencegennemførelsessoftwaren på en måde, der gør det muligt for de dataansvarlige at sikre overholdelse af de databeskyttelseskrav og -principper, der er fastsat i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2018/1725⁶⁹ og (EU) 2016/679⁷⁰ og Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2016/680⁷¹, navnlig forpligtelserne vedrørende databeskyttelse gennem design og standardindstillinger samt et højt IT-sikkerhedsniveau. Referencegennemførelsessoftwaren bør også omfatte passende tekniske foranstaltninger og muliggøre de organisatoriske foranstaltninger, der er nødvendige for at sikre et passende niveau af sikkerhed og interoperabilitet, idet der tages hensyn til, at der også skal kunne udveksles særlige kategorier af data. Kommissionen behandler ikke personoplysninger i forbindelse med udformning, vedligeholdelse og udvikling af denne referencegennemførelsessoftware.

- (56) Den referencegennemførelsessoftware, som Kommissionen har udviklet som et back-end-system, bør være programmeret til at indsamle de statistiske data, der er nødvendige til overvågningsformål, og sådanne data bør fremsendes til Kommissionen. Hvis medlemsstaterne vælger at anvende et nationalt IT-system i stedet for den referencegennemførelsessoftware, som Kommissionen har udviklet, kan et sådant system udstyres til programmatisk indsamling af disse data, og i så fald bør disse data fremsendes til Kommissionen. E-CODEX-konnektoren kan også udstyres med en funktion, der gør det muligt at hente relevante statistiske data.
- (57) For at sikre ensartede betingelser for gennemførelsen af denne forordning bør Kommissionen tillægges gennemførelsesbeføjelser til at etablere et decentralt IT-system. Disse beføjelser bør udøves i overensstemmelse med Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 182/2011⁷².
- (58) Denne forordning bør skabe retsgrundlaget for udveksling af personoplysninger mellem medlemsstaterne med henblik på overførsel af retsforfølgning i straffesager i overensstemmelse med artikel 8 og artikel 10, litra a), i direktiv (EU) 2016/680. For så vidt angår ethvert andet aspekt såsom fristen for opbevaring af personoplysninger, som den anmodende myndighed har modtaget, bør den anmodende og den anmodede myndigheds behandling af personoplysninger imidlertid være underlagt den nationale lovgivning, som medlemsstaterne har gennemført i henhold til direktiv (EU) 2016/680. Den anmodende og den anmodede myndighed bør betragtes som dataansvarlige for så vidt angår behandlingen af personoplysninger i henhold til nævnte direktiv. De centrale myndigheder yder administrativ støtte til de anmodende og anmodede myndigheder, og i det omfang de behandler personoplysninger på vegne af disse

⁶⁹ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2018/1725 af 23. oktober 2018 om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger i Unionens institutioner, organer, kontorer og agenturer og om fri udveksling af sådanne oplysninger og om ophævelse af forordning (EF) nr. 45/2001 og afgørelse nr. 1247/2002/EF (EUT L 295 af 21.11.2018, s. 39).

⁷⁰ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2016/679 af 27. april 2016 om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger og om fri udveksling af sådanne oplysninger og om ophævelse af direktiv 95/46/EF (den generelle forordning om databeskyttelse) (EUT L 119 af 4.5.2016, s. 1).

⁷¹ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2016/680 af 27. april 2016 om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med kompetente myndigheders behandling af personoplysninger med henblik på at forebygge, efterforske, afsløre eller retsforfølge strafbare handlinger eller fuldbyrde strafferetlige sanktioner og om fri udveksling af sådanne oplysninger og om ophævelse af Rådets rammeafgørelse 2008/977/RIA (EUT L 119 af 4.5.2016, s. 89).

⁷² Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 182/2011 af 16. februar 2011 om de generelle regler og principper for, hvordan medlemsstaterne skal kontrollere Kommissionens udøvelse af gennemførelsesbeføjelser (EUT L 55 af 28.2.2011, s. 13).

dataansvarlige, bør de betragtes som databehandlere for de respektive dataansvarlige. For så vidt angår Eurojusts behandling af personoplysninger bør Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2018/1725 finde anvendelse i forbindelse med nærværende forordning, uden at dette berører de specifikke databeskyttelsesregler i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2018/1727⁷³.

- (59) Da målet for denne forordning, nemlig overførsel af retsforfølgning i straffesager, ikke i tilstrækkelig grad kan opfyldes af medlemsstaterne, men på grund af dets omfang og virkninger bedre kan nås på EU-plan, kan Unionen derfor vedtage foranstaltninger i overensstemmelse med nærhedsprincippet, jf. artikel 5 i traktaten om Den Europæiske Union. I overensstemmelse med proportionalitetsprincippet, jf. nævnte artikel, går denne forordning ikke videre end, hvad der er nødvendigt for at nå dette mål.
- (60) [I medfør af artikel 3 i protokol nr. 21 om Det Forenede Kongeriges og Irlands stilling, for så vidt angår området med frihed, sikkerhed og retfærdighed, der er knyttet som bilag til traktaten om Den Europæiske Union og traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde, har Irland [, ved brev af ...,] meddelt sit ønske om at deltage i vedtagelsen og gennemførelsen af denne forordning.] ELLER [I medfør af artikel 1 og 2 i protokol nr. 21 om Det Forenede Kongeriges og Irlands stilling for så vidt angår området med frihed, sikkerhed og retfærdighed, der er knyttet som bilag til traktaten om Den Europæiske Union og til traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde, og med forbehold af artikel 4 i samme protokol, deltager Irland ikke i vedtagelsen af denne forordning, som ikke er bindende for og ikke finder anvendelse i Irland.]
- (61) I medfør af artikel 1 og 2 i protokol nr. 22 om Danmarks stilling, der er knyttet som bilag til traktaten om Den Europæiske Union og til traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde, deltager Danmark ikke i vedtagelsen af denne forordning, som ikke er bindende for og ikke finder anvendelse i Danmark.
- (62) Den Europæiske Tilsynsførende for Databeskyttelse er blevet hørt i overensstemmelse med artikel 42, stk. 1, i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 2018/1725⁷⁴ og afgav en udtalelse den [...] —

VEDTAGET DENNE FORORDNING:

Kapitel 1

Almindelige bestemmelser

Artikel 1 *Genstand*

1. I denne forordning fastsættes regler for overførsel af retsforfølgning i straffesager mellem medlemsstaterne med henblik på at forbedre den effektive og forsvarlige retspleje inden for det fælles område med frihed, sikkerhed og retfærdighed.

⁷³ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2018/1727 af 14. november 2018 om Den Europæiske Unions Agentur for Strafferetligt Samarbejde (Eurojust), og om erstatning og ophævelse af Rådets afgørelse 2002/187/RIA, PE/37/2018/REV/1 (EUT L 295 af 21.11.2018, s. 138).

⁷⁴ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2018/1725 af 23. oktober 2018 om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger i Unionens institutioner, organer, kontorer og agenturer og om fri udveksling af sådanne oplysninger og om ophævelse af forordning (EF) nr. 45/2001 og afgørelse nr. 1247/2002/EF (EUT L 295 af 21.11.2018, s. 39).

2. Denne forordning finder anvendelse i alle tilfælde af overførsel af retsforfølgning i straffesager i Unionen fra det tidspunkt, hvor en person betragtes som mistænkt.
3. Denne forordning medfører ikke nogen ændring af forpligtelsen til at respektere de grundlæggende rettigheder og retsprincipper som forankret i artikel 6 i traktaten om Den Europæiske Union.

Artikel 2 *Definitioner*

I denne forordning forstås ved:

- 1) "anmodende stat": en medlemsstat, hvorfra der fremsættes en anmodning om overførsel af retsforfølgning i en straffesag
- 2) "anmodet stat": en medlemsstat, til hvilken en anmodning om overførsel af retsforfølgning i en straffesag fremsendes med henblik på overtagelse af retsforfølgningen i en straffesag
- 3) "anmodende myndighed":
 - a) en dommer, domstol, undersøgelsesdommer eller offentlig anklager, der har kompetence til at behandle den konkrete sag eller
 - b) enhver anden kompetent myndighed, der er udpeget som sådan af den anmodende stat, og som i den konkrete sag handler i sin egenskab af efterforskningsmyndighed i straffesager med kompetence til at anmode om overførsel af retsforfølgning i straffesager i overensstemmelse med national ret. Inden anmodningen om overførsel af retsforfølgning i en straffesag fremsendes til den anmodede myndighed, skal den desuden godkendes af en dommer, en domstol, en undersøgelsesdommer eller en offentlig anklager i den anmodende stat efter at denne har undersøgt, om anmodningen opfylder betingelserne for at fremsætte en sådan anmodning i henhold til denne forordning. Hvis anmodningen om overførsel af retsforfølgning i en straffesag er blevet godkendt af en dommer, en domstol, en undersøgelsesdommer eller en offentlig anklager, kan denne myndighed også betragtes som en anmodende myndighed med henblik på fremsendelse af anmodningen
- 4) "anmodet myndighed": en dommer, domstol, undersøgelsesdommer eller offentlig anklager, der har kompetence til at træffe afgørelse om, hvorvidt overførsel af retsforfølgning i straffesager i henhold til artikel 12 skal accepteres, og til at træffe enhver foranstaltning i henhold til national ret
- 5) "decentralt IT-system": et IT-system som defineret i artikel 2, nr. 4), i forordning (EU).../... [digitaliseringsforordningen]
- 6) "offer": et offer som defineret i artikel 2, stk. 1, litra a), i direktiv 2012/29/EU.

Artikel 3 *Kompetence*

1. Med henblik på denne forordning har den anmodede stat kompetence med hensyn til enhver strafbar handling, som den anmodende stats lovgivning finder anvendelse på, i situationer, hvor:

- a) den afslår at overgive en mistænkt eller tiltalt, der befinder sig i og er statsborger i eller bosat i den anmodede stat, på grundlag af artikel 4, stk. 7, litra b), i rammeafgørelse 2002/584/RIA
 - b) den afslår at overgive en mistænkt eller tiltalt person, for hvem der er udstedt en europæisk arrestordre, og som befinder sig i og er statsborger i eller bosat i den anmodede stat, hvis den finder, at der i ekstraordinære situationer er vægtige grunde til på grundlag af specifikke og objektive beviser at formode, at overgivelsen henset til sagens særlige omstændigheder vil medføre en åbenbar tilsidesættelse af en relevant grundlæggende rettighed, jf. artikel 6 i traktaten om Den Europæiske Union og chartret
 - c) de fleste af virkningerne af den strafbare handling eller en væsentlig del af skaden, som er en del af gerningsindholdet i den strafbare handling, er indtruffet på den anmodede stats område
 - d) der i den anmodede stat verserer en straffesag mod den mistænkte eller tiltalte vedrørende andre faktiske omstændigheder, og den mistænkte eller tiltalte er statsborger eller bosat i den anmodede stat
 - e) der i den anmodede stat verserer en straffesag vedrørende de samme eller delvist samme faktiske omstændigheder mod andre personer, og den mistænkte eller tiltalte i den straffesag, der skal overføres, er statsborger i eller bosiddende i den anmodede stat
2. Den kompetence, som den anmodede stat har udelukkende i medfør af stk. 1, kan kun udøves efter en anmodning om overførsel af retsforfølgning i en straffesag.

Artikel 4

Frafald, suspension eller afbrydelse af straffesager

Enhver medlemsstat, der i henhold til sin nationale lovgivning har kompetence til at retsforfølge en strafbar handling, kan med henblik på anvendelsen af denne forordning frafalde, suspendere eller indstille en straffesag mod en mistænkt eller tiltalt for at muliggøre overførsel af retsforfølgning i straffesagen vedrørende den pågældende strafbare handling til den anmodede stat.

KAPITEL 2

OVERFØRSEL AF RETSFØLGNING I STRAFFESAGER

Artikel 5.

Kriterier for anmodning om overførsel af retsforfølgning i straffesager

1. En anmodning om overførsel af retsforfølgning i en straffesag kan kun fremsættes, hvis den anmodende myndighed skønner, at målet om en effektiv og forsvarlig retspleje bedre vil kunne nås ved at gennemføre den relevante straffesag i en anden medlemsstat.
2. Den anmodende myndighed skal navnlig tage hensyn til følgende kriterier:
 - a) Den strafbare handling er helt eller delvis begået på den anmodede stats område, eller de fleste virkninger eller en væsentlig del af den skade, der er forvoldt af den strafbare handling, fandt sted på den anmodede stats område.

- b) Den mistænkte eller tiltalte er statsborger i eller bosiddende i den anmodede stat.
 - c) Den mistænkte eller tiltalte befinder sig i den anmodede stat, og denne stat har meddelt afslag på at overgive denne person til den anmodende stat enten på grundlag af artikel 4, stk. 2, i rammeafgørelse 2002/584/RIA eller artikel 4, stk. 3, i denne, hvis et sådant afslag ikke er baseret på en endelig dom, som den pågældende er blevet idømt for den samme strafbare handling, hvilket forhindrer yderligere straffesager, eller på grundlag af artikel 4, stk. 7, i nævnte rammeafgørelse.
 - d) Den mistænkte eller tiltalte befinder sig i den anmodede stat, og denne stat afslår at overgive denne person, som er genstand for en europæisk arrestordre, hvis den finder, at der under særlige omstændigheder foreligger væsentlige grunde til på grundlag af specifikke og objektive beviser at antage, at overgivelsen under de særlige omstændigheder i den foreliggende sag vil indebære en åbenbar tilsidesættelse af en relevant grundlæggende rettighed som fastsat i artikel 6 i traktaten om Den Europæiske Union og chartret.
 - e) Størstedelen af det bevismateriale, der er relevant for efterforskningen, befinder sig i den anmodede stat, eller størstedelen af de relevante vidner er bosiddende i den anmodede stat.
 - f) Der verserer en straffesag i den anmodede stat vedrørende de samme eller andre faktiske omstændigheder mod den mistænkte eller tiltalte.
 - g) Der verserer en straffesag i den anmodede stat vedrørende de samme eller relaterede faktiske omstændigheder mod andre personer.
 - h) Den mistænkte eller tiltalte afsoner eller skal afsone en frihedsstraf i den anmodede stat.
 - i) Det er sandsynligt, at fuldbyrdelsen af dommen i den anmodede stat vil forbedre den domfældtes muligheder for social rehabilitering, eller der er andre grunde til, at det er mere hensigtsmæssigt at fuldbyrde dommen i den anmodede stat.
 - j) Flertallet af ofrene er statsborgere i eller bosiddende i den anmodede stat.
3. Den mistænkte eller tiltalte eller flertallet af ofrene eller en advokat på deres vegne kan ligeledes anmode de kompetente myndigheder i den anmodende stat eller i den anmodede stat om at indlede en procedure med henblik på overførsel af retsforfølgningen i en straffesag i henhold til denne forordning. Anmodninger, der fremsættes i henhold til dette stykke, skaber ikke en forpligtelse for den anmodende eller den anmodede stat til at anmode om eller overføre retsforfølgningen i en straffesag til den anmodede stat.

Artikel 6

Den mistænktes eller tiltaltes rettigheder

1. Inden der fremsættes en anmodning om overførsel af retsforfølgningen i en straffesag, skal den anmodende myndighed i overensstemmelse med gældende national ret tage behørigt hensyn til den mistænktes eller tiltaltes legitime interesser og sikre, at dennes proceduremæssige rettigheder i henhold til EU-retten og national ret respekteres.

2. Forudsat at det ikke bringer fortroligheden af en efterforskning i fare, skal den mistænkte eller tiltalte i overensstemmelse med gældende national ret underrettes om den påtænkte overførsel af retsforfølgningen i en straffesag på et sprog, som vedkommende forstår, og skal have mulighed for at give sin mening til kende mundtligt eller skriftligt, medmindre den pågældende person ikke kan lokaliseres, selv om den anmodende myndighed har gjort en rimelig indsats for at lokalisere vedkommende. Hvis den anmodende myndighed finder det nødvendigt på grund af den mistænkte eller tiltaltes alder eller fysiske eller mentale tilstand, gives der mulighed for, at vedkommende kan tilkendegive sin mening over for dennes retlige repræsentant. Hvis anmodningen om overførsel af retsforfølgningen i en straffesag følger efter en anmodning fra den mistænkte eller tiltalte i henhold til artikel 5, stk. 3, er en sådan høring af den mistænkte eller tiltalte, der fremsatte anmodningen, ikke påkrævet.
3. Den i stk. 2 omhandlede udtalelse fra den mistænkte eller tiltalte skal tages i betragtning af den anmodende myndighed, når den træffer afgørelse om, hvorvidt der skal anmodes om overførsel af retsforfølgning i en straffesag.
4. Når den anmodede myndighed har truffet en afgørelse i henhold til artikel 12, stk. 1, underretter den anmodende myndighed, forudsat at det ikke bringer fortroligheden af en efterforskning i fare, straks den mistænkte eller tiltalte på et sprog, som vedkommende forstår, om udstedelsen af anmodningen om overførsel af retsforfølgningen i straffesagen og den anmodede myndigheds efterfølgende accept eller afvisning af overførslen, medmindre den pågældende person ikke kan lokaliseres på trods af en rimelig indsats fra den anmodende myndigheds side. Hvis den anmodede myndighed har truffet en afgørelse om at acceptere overførslen af retsforfølgningen i straffesagen, skal den mistænkte eller tiltalte også underrettes om sin ret til retsmidler i den anmodede stat, herunder om fristerne for et sådant retsmiddel.

Artikel 7 *Offerets rettigheder*

1. Inden der fremsættes en anmodning om overførsel af retsforfølgningen i en straffesag, skal den anmodende myndighed i overensstemmelse med gældende national ret tage behørigt hensyn til offerets legitime interesser og sikre, at dets rettigheder i henhold til EU-retten og national ret respekteres.
2. Forudsat at det ikke bringer fortroligheden af en efterforskning i fare, og hvis offeret opholder sig i den anmodende stat, skal offeret i overensstemmelse med gældende national ret underrettes om den påtænkte overførsel af retsforfølgningen i straffesagen på et sprog, som vedkommende forstår, og have mulighed for at udtale sig mundtligt eller skriftligt. Hvis den anmodende myndighed finder det nødvendigt på grund af offerets alder eller fysiske eller psykiske tilstand, underrettes ofrets retlige repræsentant om muligheden for at udtale sig.
3. Offerets udtalelse, jf. stk. 2, tages i betragtning af den anmodende myndighed, når den træffer afgørelse om, hvorvidt der skal anmodes om overførsel af retsforfølgning i straffesagen.
4. Hvis den anmodede myndighed har truffet en afgørelse i overensstemmelse med artikel 12, stk. 1, underretter den anmodende myndighed, forudsat at det ikke bringer fortroligheden af en efterforskning i fare, straks et offer, der er bosiddende i den anmodende stat, på et sprog, som vedkommende forstår, om fremsættelse af

anmodningen om overførsel af retsforfølgningen i straffesagen og den anmodede myndigheds efterfølgende accept af eller afslag på overførslen. Hvis den anmodede myndighed har accepteret overførslen af retsforfølgningen i straffesagen, skal offeret også underrettes om sin ret til retsmidler i den anmodede stat, herunder om fristerne for at iværksætte et sådant retsmiddel.

Artikel 8 *Adgang til retsmidler*

1. Mistænkte, tiltalte og ofre har ret til effektive retsmidler i den anmodede stat til prøvelse af en afgørelse om at acceptere overførsel af retsforfølgning i straffesager.
2. Retten til retsmidler udøves ved en domstol i den anmodede stat i overensstemmelse med denne stats lovgivning.
3. Fristen for iværksættelse af et retsmiddel må ikke være længere end 20 dage fra datoen for modtagelsen af oplysninger om den afgørelse, der er omhandlet i artikel 12, stk. 1.
4. Hvis anmodningen om overførsel af retsforfølgningen i en straffesag fremsættes, efter der er rejst tiltale mod den mistænkte eller tiltalte, vil iværksættelse af et retsmiddel til prøvelse af en afgørelse om at acceptere overførslen af retsforfølgning i straffesagen have opsættende virkning.
5. Den anmodede myndighed underretter den anmodende myndighed om de retsmidler, der iværksættes i henhold til denne artikel.

Artikel 9 *Procedure for anmodning om overførsel af retsforfølgning i straffesager*

1. Anmodningen om overførsel af retsforfølgning i en straffesag udfærdiges ved hjælp af den attest, der er optaget i bilaget. Den anmodende myndighed underskriver attesten og attesterer, at dens indhold er nøjagtigt og korrekt.
2. Anmodningen om overførsel af retsforfølgning i en straffesag skal være behørigt begrundet og skal navnlig indeholde følgende oplysninger:
 - a) oplysninger om den anmodende myndighed
 - b) en beskrivelse af den strafbare handling, der er genstand for retsforfølgningen, og de gældende strafferetlige bestemmelser i den anmodende stat
 - c) årsagerne til, at overførslen er nødvendig og hensigtsmæssig, og navnlig hvilke af kriterierne i artikel 5, stk. 2, der finder anvendelse
 - d) de nødvendige oplysninger om den mistænkte eller tiltalte og offeret
 - e) en vurdering af, hvilken indvirkning overførslen af retsforfølgningen i den pågældende straffesag har på mistænktens eller tiltaltens og offerets rettigheder
 - f) oplysninger om proceduremæssige handlinger eller foranstaltninger, der har betydning for den straffesag, der er indledt i den anmodende stat
 - g) eventuelle gældende særlige betingelser for behandling af personoplysninger i henhold til artikel 9, stk. 3, i direktiv (EU) 2016/680.
3. Hvis den mistænkte eller tiltalte har afgivet en udtalelse i henhold til artikel 6, stk. 2, eller ofret har afgivet en udtalelse i henhold til artikel 7, stk. 2, sendes denne udtalelse til den anmodede myndighed sammen med anmodningen om overførsel af retsforfølgning i straffesagen. Hvis den mistænktens eller tiltaltens eller offerets mening

blev afgivet mundtligt, sikrer den anmodende myndighed, at den anmodede myndighed har adgang til det skriftlige referat af en sådan udtalelse.

4. Anmodningen om overførsel af retsforfølgning i straffesagen ledsages om nødvendigt af eventuelle yderligere relevante oplysninger og dokumenter.
5. Den udfyldte attest, jf. stk. 1, og, hvis dette er aftalt med den anmodede myndighed, eventuelle andre skriftlige oplysninger, der ledsager anmodningen om overførsel af retsforfølgning i straffesager, skal oversættes til et officielt sprog i den anmodede stat eller et andet sprog, som den anmodede stat accepterer i overensstemmelse med artikel 30, stk. 1, litra c).
6. Den anmodende myndighed fremsender anmodningen om overførsel af retsforfølgning i straffesagen direkte til den anmodede myndighed eller, hvor det er relevant, med inddragelse af den centrale myndighed som omhandlet i artikel 18. Den anmodende og anmodede myndighed gennemfører al anden officiel kommunikation direkte eller, hvor det er relevant, med inddragelse af en central myndighed som omhandlet i artikel 18.
7. Hvis den anmodede myndighed ikke kendes af den anmodende myndighed, foretager sidstnævnte alle nødvendige undersøgelser, herunder via kontaktpunkterne i det europæiske retlige netværk, for at fastslå, hvilken myndighed der er kompetent til at træffe afgørelsen i henhold til artikel 12.
8. Hvis den myndighed i den anmodede stat, som modtager anmodningen, ikke har kompetence til at træffe en afgørelse i henhold til artikel 12, videresender den uden ugrundet ophold anmodningen til den kompetente anmodede myndighed i samme medlemsstat og underretter den anmodende myndighed herom.

Artikel 10

Oplysninger, der skal afgives af den anmodende myndighed

Den anmodende myndighed underretter uden ugrundet ophold den anmodede myndighed om eventuelle proceduremæssige handlinger eller foranstaltninger, der har betydning for straffesagen i den anmodende stat, efter fremsendelsen af anmodningen. Meddelelsen ledsages af alle relevante dokumenter.

Artikel 11

Tilbagetrækning af anmodningen

Den anmodende myndighed kan trække anmodningen om overførsel af retsforfølgning i en straffesag tilbage når som helst inden modtagelsen af den anmodede myndigheds afgørelse om at acceptere overførslen af retsforfølgningen i overensstemmelse med artikel 12.

Artikel 12

Den anmodede myndigheds afgørelse

1. Den anmodede myndighed træffer en begrundet afgørelse om, hvorvidt overførslen af retsforfølgning i straffesagen skal accepteres, og træffer i overensstemmelse med sin nationale lovgivning afgørelse om, hvilke foranstaltninger der skal træffes i den forbindelse.
2. Hvis den anmodede myndighed finder, at de oplysninger, som den anmodende myndighed har fremsendt, ikke er tilstrækkelige til, at den kan træffe afgørelse om, hvorvidt overførslen af retsforfølgningen i straffesagen skal accepteres, kan den anmode om yderligere oplysninger, som den finder nødvendige.

3. Hvis den anmodede myndighed beslutter at afslå overførslen af retsforfølgningen i straffesagen i overensstemmelse med artikel 13, skal den underrette den anmodende myndighed om årsagerne til dette afslag. Underretning af den mistænkte eller tiltalte og offeret vil finde sted i overensstemmelse med henholdsvis artikel 6, stk. 4, og artikel 7, stk. 4.
4. Hvis den anmodede myndighed har accepteret overførslen af retsforfølgningen i straffesagen, skal den underrette den anmodende myndighed om de retsmidler, der er til rådighed for at anfægte afgørelsen om at acceptere overførslen af retsforfølgningen i straffesagen, herunder kravene til og fristerne for at gøre brug af disse retsmidler. Underretning af den mistænkte eller tiltalte og offeret vil finde sted i overensstemmelse med henholdsvis artikel 6, stk. 4, og artikel 7, stk. 4.
5. Når den anmodede myndighed har accepteret overførslen af retsforfølgningen i straffesagen, fremsender den anmodende myndighed straks originalen eller en bekræftet kopi af sagsakterne eller de relevante dele af disse ledsaget af en oversættelse heraf til et officielt sprog i den anmodede stat eller et andet sprog, som den anmodede stat accepterer i overensstemmelse med artikel 30, stk. 1, litra c). Om nødvendigt kan den anmodende og den anmodede myndighed rådføre sig med hinanden for at fastlægge, hvilke dokumenter eller dele af sådanne dokumenter der skal fremsendes, og som skal oversættes.

*Artikel 13
Grunde til afslag*

1. Den anmodede myndighed afslår hel eller delvis overførsel af retsforfølgning i straffesager, hvis der efter den anmodede stats nationale lovgivning ikke kan indledes en straffesag mod den mistænkte eller tiltalte vedrørende de faktiske omstændigheder, der ligger til grund for anmodningen om overførsel af retsforfølgning i straffesager, i en eller flere af følgende situationer:
 - a) hvis den adfærd, i forbindelse med hvilken anmodningen er fremsat, ikke udgør en strafbar handling i henhold til den anmodede stats lovgivning
 - b) hvis overtagelse af retsforfølgningen i straffesagen ville være i strid med *ne bis in idem*-princippet
 - c) hvis den mistænkte eller tiltalte på grund af sin alder ikke kan straffes for den strafbare handling
 - d) hvis retsforfølgning er udelukket efter den anmodede stats lovgivning, eller betingelserne for retsforfølgning af den strafbare handling i den anmodede stat ikke er opfyldt
 - e) hvis den strafbare handling er omfattet af amnesti i overensstemmelse med lovgivningen i den anmodede stat
 - f) hvis den anmodede stat ikke har kompetence til at retsforfølge den strafbare handling. En sådan kompetence kan også udledes af artikel 3.
2. Den anmodede myndighed kan helt eller delvist afslå overførsel af retsforfølgning i en straffesag, hvis en eller flere af følgende grunde foreligger:
 - a) I henhold til den anmodede stats lovgivning gælder der en immunitet eller et privilegium, som gør det umuligt at rejse en straffesag.

- b) Den anmodede myndighed finder, at overførslen af retsforfølgningen i straffesagen ikke er i overensstemmelse med hensynet til en effektiv og forsvarlig retspleje.
 - c) Den strafbare handling er ikke helt eller delvist begået på den anmodede stats område, de fleste virkninger eller en væsentlig del af den skade, der er forvoldt af den strafbare handling, fandt ikke sted på den pågældende stats område, og den mistænkte eller tiltalte er ikke statsborger i eller bosiddende i den pågældende stat.
 - d) Den attest, der er omhandlet i artikel 9, stk. 1, er ufuldstændig eller åbenlyst ukorrekt og er ikke blevet udfyldt eller berigtiget efter den høring, der er omhandlet i stk. 3.
3. Inden der træffes beslutning om at afslå overførsel af retsforfølgning i straffesager, enten helt eller delvist, skal den anmodede myndighed i enhver af de situationer, der er omhandlet i stk. 1 og 2, høre den anmodende myndighed og om nødvendigt anmode denne om hurtigst muligt at fremlægge de nødvendige oplysninger.
4. Såfremt beføjelsen til at ophæve privilegiet eller immuniteten i den i stk. 2, litra a), omhandlede situation, tilkommer en myndighed i den anmodede stat, anmoder den anmodede myndighed den pågældende myndighed om straks at udøve denne beføjelse. Hvis beføjelsen til at ophæve privilegiet eller immuniteten tilkommer en myndighed i en anden stat eller international organisation, anmoder den anmodende myndighed denne myndighed om at udøve denne beføjelse.

Artikel 14 Frister

1. Den anmodede myndighed meddeler den anmodende myndighed snarest muligt og under alle omstændigheder senest 60 dage efter at have modtaget den kompetente anmodede myndigheds anmodning om overførsel af retsforfølgning i en straffesag, sin afgørelse om, hvorvidt overførslen af retsforfølgning i en straffesag kan accepteres.
2. Hvis den anmodede myndighed i en konkret sag ikke kan overholde fristen i stk. 1, underretter den straks den anmodende myndighed herom med angivelse af årsagerne til forsinkelsen. I så fald kan fristen i stk. 1 forlænges med højst 30 dage.
3. Hvis der i henhold til den anmodede stats lovgivning foreligger en immunitet eller et privilegium, begynder den frist, der er omhandlet i stk. 1, ikke at løbe, medmindre den anmodede myndighed underrettes om, at privilegiet eller immuniteten er ophævet, og fristen begynder i givet fald at løbe fra den dag, hvor underretningen fandt sted.

Artikel 15 Samråd mellem den anmodende og den anmodede myndighed

1. Om nødvendigt og med forbehold af artikel 12, stk. 2, artikel 13, stk. 3, og artikel 17, stk. 2, rådfører den anmodende og den anmodede myndighed sig snarest muligt med hinanden for at sikre en effektiv gennemførelse af denne forordning.
2. Der kan også finde samråd sted, inden anmodningen om overførsel af retsforfølgning i en straffesag fremsættes, navnlig med henblik på at afgøre, om overførslen vil tjene hensynet til en effektiv og forsvarlig retspleje. For at foreslå overførsel af retsforfølgning i en straffesag fra den anmodende stat kan den anmodede myndighed

også rådføre sig med den anmodende myndighed om muligheden for at fremsætte en anmodning om overførsel af retsforfølgning i straffesagen.

3. Når den anmodende myndighed rådfører sig med den anmodede myndighed, inden den fremsætter en anmodning om overførsel af retsforfølgning i en straffesag, skal den stille oplysningerne om straffesagen til rådighed for den anmodede myndighed og kan videregive dem til den anmodede myndighed ved hjælp af den attest, der er optaget i bilaget.
4. Anmodninger om samråd skal besvares uden ugrundet ophold.

Artikel 16

Samarbejde med Eurojust og Det Europæiske Retlige Netværk

Den anmodende og den anmodede myndighed kan på et hvilket som helst tidspunkt i proceduren anmode om bistand fra Eurojust eller Det Europæiske Retlige Netværk i overensstemmelse med deres respektive beføjelser. Navnlig kan Eurojust, hvor det er relevant, lade de høringer, der er omhandlet i artikel 12, stk. 2, artikel 13, stk. 3, artikel 15 og artikel 17, stk. 2.

Artikel 17

Omkostninger i forbindelse med overførsel af retsforfølgning i straffesager

1. Hver medlemsstat afholder sine egne omkostninger i forbindelse med overførsel af retsforfølgning i straffesager som følge af anvendelsen af denne forordning.
2. Hvis oversættelsen af sagsakterne og andre relevante dokumenter i henhold til artikel 12, stk. 5, medfører store eller ekstraordinære omkostninger, kan den anmodende myndighed forelægge den anmodede myndighed et forslag om, at omkostningerne deles. Et sådant forslag skal ledsages af en detaljeret oversigt over de udgifter, som den anmodende myndighed har afholdt. Efter et sådant forslag rådfører den anmodende myndighed og den anmodede myndighed sig med hinanden. Eurojust kan bistå med sådanne samråd, hvor det er relevant.

Artikel 18

Udpegning af centrale myndigheder

Hver medlemsstat kan udpege en eller flere centrale myndigheder, der er ansvarlige for den administrative fremsendelse og modtagelse af anmodninger om overførsel af retsforfølgning i straffesager samt for anden officiel korrespondance vedrørende sådanne anmodninger.

KAPITEL 3 VIRKNINGER AF OVERFØRSEL AF RETSFØR FØLGNING I STRAFFESAGER

Artikel 19

Virkninger i den anmodende stat

1. Senest ved modtagelsen af meddelelsen om den anmodede myndigheds accept af en overførsel af retsforfølgning i en straffesag suspenderes eller afbrydes straffesagen i den anmodende stat i overensstemmelse med national ret, medmindre et retsmiddel i henhold til artikel 8 er iværksat med opsættende virkning, og indtil den endelige afgørelse vedrørende retsmidlet er truffet.

2. Uanset stk. 1 kan den anmodende myndighed i overensstemmelse med sin nationale lovgivning:
 - a) træffe de nødvendige efterforskningsmæssige eller andre proceduremæssige foranstaltninger, herunder foranstaltninger til at forhindre, at den mistænkte eller tiltalte forsvinder, for at fuldbyrde en afgørelse baseret på rammeafgørelse 2002/584/RIA eller andre retsfor skrifter vedrørende gensidig anerkendelse eller for at besvare en anmodning om gensidig retshjælp
 - b) opretholde nødvendige efterforskningsmæssige eller andre proceduremæssige foranstaltninger, herunder foranstaltninger til at forhindre, at den mistænkte eller tiltalte forsvinder, som tidligere er truffet, og som er nødvendige for at fuldbyrde en afgørelse baseret på rammeafgørelse 2002/584/RIA eller andre retsfor skrifter om gensidig anerkendelse eller en anmodning om gensidig retshjælp.
3. Den anmodende myndighed kan fortsætte eller genoptage en straffesag, hvis den anmodede myndighed underretter den om sin afgørelse om at indstille en straffesag vedrørende de faktiske omstændigheder, der ligger til grund for anmodningen om overførsel af retsforfølgning i en straffesag, medmindre denne afgørelse i henhold til den anmodede stats nationale lovgivning definitivt udelukker yderligere retsforfølgning og derfor er til hinder for yderligere straffesager for de samme handlinger i den anmodede stat.
4. Stk. 3 berører ikke ofres ret til at indlede eller anmode om genoptagelse af en straffesag mod den mistænkte eller tiltalte i den anmodende stat, hvis det er fastsat i denne stats nationale lovgivning, medmindre den anmodede myndigheds afgørelse om at indstille straffesagen i henhold til den anmodede stats nationale lovgivning definitivt udelukker yderligere retsforfølgning og derfor er til hinder for yderligere straffesager for de samme handlinger i den pågældende stat.

Artikel 20

Virkninger i den anmodede stat

1. Den overførte retsforfølgning i en straffesag er underlagt den anmodede stats nationale lovgivning.
2. Forudsat at det ikke er i strid med de grundlæggende retsprincipper i den anmodede stat, har enhver handling, der foretages med henblik på straffesagen eller de indledende undersøgelser foretaget af kompetente myndigheder i den anmodende stat, eller enhver handling, der afbryder eller suspenderer forældelsesfristen, samme gyldighed i den anmodede stat, som hvis den var blevet gyldigt udført af dens egne myndigheder.
3. Bevismateriale, der overføres af den anmodende myndighed, må ikke afvises i straffesager i den anmodede stat alene med den begrundelse, at bevismaterialet er indsamlet i en anden medlemsstat. Bevismateriale, der er indsamlet i den anmodende stat, kan anvendes i straffesager i den anmodede stat, forudsat at antageligheden af sådanne beviser ikke er i strid med de grundlæggende retsprincipper i den anmodede stat.
4. Såfremt der idømmes frihedsstraf eller en anden frihedsberøvende foranstaltning i den anmodede stat, fratrækker sidstnævnte alle perioder med frihedsberøvelse i den anmodende stat, som er blevet idømt i forbindelse med den overførte straffesag, fra den samlede varighed af den fængselsstraf, der skal afsones i den anmodede stat som følge af idømmelsen af en frihedsstraf eller en anden frihedsberøvende

foranstaltning. Med henblik herpå fremsender den anmodende myndighed alle oplysninger om varigheden af den mistænkt eller tiltaltes frihedsberøvelse i den anmodende stat til den anmodede myndighed.

5. Hvis der kun kan indledes en straffesag efter en anmeldelse i både den anmodende og den anmodede stat, er den anmeldelse, der er indgivet i den anmodende stat, også gyldig i den anmodede stat.
6. Den straf, der finder anvendelse på den strafbare handling, er den, der er fastsat i den anmodede stats lovgivning, medmindre andet er fastsat i denne lovgivning. Den anmodede myndighed kan i overensstemmelse med gældende national ret tage hensyn til den maksimale straf, der er fastsat i den anmodende stats lovgivning, når den strafbare handling er begået på den anmodende stats område. Hvis kompetencen udelukkende er baseret på artikel 3, må den sanktion, der er idømt i den anmodede stat, ikke være strengere end den maksimale straf, der er fastsat i den anmodende stats lovgivning.

Artikel 21

Oplysninger, der skal afgives af den anmodende myndighed

Den anmodede myndighed underretter den anmodende myndighed om, at straffesagen er indstillet, eller om enhver afgørelse, der er truffet efter straffesagens afslutning, herunder om denne afgørelse i henhold til den anmodede stats nationale lovgivning definitivt forhindrer yderligere retsforfølgning og derfor er til hinder for yderligere straffesager for de samme strafbare handlinger i den pågældende stat eller andre oplysninger af væsentlig betydning. Den fremsender en kopi af den skriftlige afgørelse, der er truffet ved afslutningen af straffesagen, til den anmodende myndighed.

KAPITEL 4 KOMMUNIKATIONSMIDLER

Artikel 22

Kommunikationsmidler

1. Kommunikation inden for rammerne af denne forordning, herunder den udveksling af attester, der er fastsat i bilaget, den afgørelse, der er omhandlet i artikel 12, stk. 1, og andre dokumenter, der er omhandlet i artikel 12, stk. 5, mellem den anmodende og den anmodede myndighed og med inddragelse af centrale myndigheder, hvis en medlemsstat har udpeget en central myndighed i overensstemmelse med artikel 18, samt med Eurojust, foretages i overensstemmelse med artikel 3 i forordning (EU).../... [digitaliseringsforordningen].
2. Artikel 9, stk. 1 og 2, artikel 10 og 15 i forordning (EU).../... [digitaliseringsforordningen] om regler for elektroniske signaturer og elektroniske segl, elektroniske dokumenters retsvirkninger og beskyttelse af de fremsendte oplysninger finder anvendelse på den kommunikation, der fremsendes via det decentrale IT-system.
3. Samråd i henhold til artikel 12, stk. 4, og artikel 15 mellem den anmodende myndighed og den anmodede myndighed og med inddragelse af den eller de centrale myndigheder, hvis en medlemsstat har udpeget en central myndighed i overensstemmelse med artikel 18, samt med Eurojust kan gennemføres ved hjælp af ethvert passende kommunikationsmiddel, herunder via det decentrale IT-system.

Artikel 23
Oprettelse af et decentralt IT-system

1. Kommissionen opretter ved hjælp af gennemførelsesretsakter det decentrale IT-system til brug for denne forordning og fastsætter følgende:
 - a) de tekniske specifikationer, der definerer de elektroniske kommunikationsformer med henblik på det decentrale IT-system
 - b) de tekniske specifikationer for kommunikationsprotokollerne
 - c) informationssikkerhedsmålene og de relevante tekniske foranstaltninger til sikring af minimumsstandarder for informationssikkerhed og et højt cybersikkerhedsniveau for behandling og kommunikation af oplysninger i det decentrale IT-system
 - d) minimumsmålene for tilgængelighed og de mulige tilknyttede tekniske krav for de tjenester, der ydes gennem det decentrale IT-system
 - e) de digitale proceduremæssige standarder som defineret i artikel 3, punkt 9), i forordning (EU) 2022/850.
2. De i stk. 1 omhandlede gennemførelsesretsakter vedtages ifølge undersøgelsesproceduren i artikel 26, stk. 2.
3. De i stk. 1 omhandlede gennemførelsesretsakter vedtages senest [*to år efter denne forordnings ikrafttræden*].

Artikel 24
Referencegennemførelsessoftware

1. Kommissionen er ansvarlig for skabelsen, vedligeholdelsen og udviklingen af referencegennemførelsessoftware, som medlemsstaterne kan vælge at anvende som deres back-end-system i stedet for et nationalt IT-system. Skabelse, vedligeholdelse og udvikling af referencegennemførelsessoftwaren finansieres over Unionens almindelige budget.
2. Eurojust skal også kunne gøre brug af den referencegennemførelsessoftware, der er omhandlet i stk. 1.
3. Kommissionen leverer, vedligeholder og yder support til referencegennemførelsessoftwaren gratis.

Artikel 25
Omkostninger i forbindelse med det decentrale IT-system

1. Hver medlemsstat afholder omkostningerne til installation, drift og vedligeholdelse af det decentrale IT-systems adgangspunkter, som de er ansvarlige for.
2. Hver medlemsstat afholder omkostningerne til etablering og tilpasning af sine relevante nationale IT-systemer for at gøre dem interoperable med adgangspunkterne og afholder omkostningerne til administration, drift og vedligeholdelse af disse systemer.
3. Eurojust afholder omkostningerne til installation, drift og vedligeholdelse af de komponenter, der indgår i det decentrale IT-system, som det har ansvaret for.
4. Eurojust afholder udgifterne til oprettelse og tilpasning af sit sagsstyringssystem, så det bliver interoperabelt med adgangspunkterne, og afholder udgifterne til administration, drift og vedligeholdelse af dette system.

Artikel 26
Udvalgsprocedure

1. Kommissionen bistås af et udvalg. Dette udvalg er et udvalg som omhandlet i forordning (EU) nr. 182/2011⁷⁵.
2. Når der henvises til dette stykke, finder artikel 5 i forordning (EU) nr. 182/2011 anvendelse.

KAPITEL 5
AFSLUTTENDE BESTEMMELSER

Artikel 27
Statistiske oplysninger

1. Medlemsstaterne tilvejebringer regelmæssigt omfattende statistikker med henblik på at overvåge Kommissionens anvendelse af denne forordning. Myndighederne fører disse statistikker og sender dem til Kommissionen en gang om året. De kan behandle personoplysninger, der er nødvendige for udarbejdelsen af statistikkerne. Disse statistikker skal omfatte:
 - a) antallet af anmodninger om overførsel af retsforfølgning i straffesager pr. anmodet stat, herunder kriterierne for anmodning om overførsel
 - b) antallet af accepterede og afslag på overførsler af retsforfølgning i straffesager, herunder grundene til afslag, pr. anmodende stat
 - c) antallet af efterforskninger og retsforfølgninger, der ikke blev gennemført efter accept af en overførsel af retsforfølgning i en straffesag
 - d) varigheden af fristen for fremsendelse af oplysninger om afgørelsen om, hvorvidt overførslen af retsforfølgningen i en straffesag kan accepteres
 - e) antallet af iværksatte retsmidler til prøvelse af afgørelser om at acceptere overførsel af retsforfølgning i straffesager, herunder fra en mistænkt, tiltalt eller et offer, og antallet af afgørelser, som er faldet ud til appellants fordel
 - f) fra fire år efter datoen for ikrafttrædelsen af de gennemførelsesretsakter, der er omhandlet i artikel 23, stk. 1, de omkostninger, der er afholdt i henhold til artikel 25, stk. 2.
2. Referencegennemførelsessoftwaren og, hvis det er udstyret hertil, det nationale back-end-system indsamler programmatisk de data, der er omhandlet i stk. 1, litra a), b) og d), og fremsender dem til Kommissionen én gang om året.

Artikel 28
Ændringer af attesten

Kommissionen tillægges beføjelser til at vedtage delegerede retsakter i overensstemmelse med artikel 29 vedrørende ændring af bilaget for at ajourføre eller foretage tekniske ændringer af dette bilag.

⁷⁵ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 182/2011 af 16. februar 2011 om de generelle regler og principper for, hvordan medlemsstaterne skal kontrollere Kommissionens udøvelse af gennemførelsesbeføjelser (EUT L 55 af 28.2.2011, s. 13).

Artikel 29
Delegering af beføjelser

1. Beføjelsen til at vedtage delegerede retsakter tillægges Kommissionen på de i denne artikel fastlagte betingelser.
2. Den delegation af beføjelser, der er omhandlet i artikel 28, indrømmes på ubestemt tid fra den [datoen for denne forordnings anvendelse].
3. Den i artikel 28, omhandlede delegation af beføjelser kan til enhver tid tilbagekaldes af Europa-Parlamentet eller Rådet. En afgørelse om tilbagekaldelse bringer delegationen af de beføjelser, der er angivet i den pågældende afgørelse, til ophør. Den får virkning dagen efter offentliggørelsen af afgørelsen i Den Europæiske Unions Tidende eller på et senere tidspunkt, der angives i afgørelsen. Den berører ikke gyldigheden af delegerede retsakter, der allerede er i kraft.
4. Inden vedtagelsen af en delegeret retsakt hører Kommissionen eksperter, som er udpeget af hver enkelt medlemsstat, i overensstemmelse med principperne i den interinstitutionelle aftale om bedre lovgivning af 13. april 2016.
5. Så snart Kommissionen har vedtaget en delegeret retsakt, underretter den Europa-Parlamentet og Rådet samtidigt herom.
6. En delegeret retsakt, der vedtages i henhold til artikel 28, træder kun i kraft, såfremt hverken Europa-Parlamentet eller Rådet har gjort indsigelse inden for en frist på to måneder fra meddelelsen af den pågældende retsakt til Europa-Parlamentet og Rådet, eller hvis Europa-Parlamentet og Rådet inden udløbet af denne frist begge har underrettet Kommissionen om, at de ikke agter at gøre indsigelse. Fristen forlænges med to måneder på Europa-Parlamentets eller Rådets initiativ.

Artikel 30
Underretninger

1. Senest den [datoen for denne forordnings anvendelse] giver hver medlemsstat Kommissionen oplysninger om følgende:
 - a) de myndigheder, der i henhold til national ret er kompetente i henhold til artikel 2, punkt 3) og 4), til at udstede og/eller godkende og fuldbyrde anmodninger om overførsel af retsforfølgning i straffesager
 - b) oplysninger om den eller de udpegede centrale myndigheder, hvis medlemsstaten ønsker at gøre brug af muligheden i artikel 18
 - c) sprog, der accepteres i forbindelse med anmodninger om overførsel af retsforfølgning i straffesager og andre understøttende oplysninger.
2. Kommissionen gør de oplysninger, der modtages i henhold til stk. 1, offentligt tilgængelige enten på et særligt websted eller på webstedet for Det Europæiske Retlige Netværk, der er oprettet ved Rådets afgørelse 2008/976/RIA⁷⁶.

Artikel 31
Forholdet til internationale konventioner og ordninger

1. Med forbehold af deres anvendelse mellem medlemsstaterne og tredjelande erstatter denne forordning fra den [datoen for denne forordnings anvendelse] de tilsvarende bestemmelser i den europæiske konvention om overførsel af retsforfølgning i

⁷⁶ Rådets afgørelse 2008/976/RIA af 16. december 2008 om Det Europæiske Retlige Netværk (EUT L 348 af 24.12.2008, s. 130).

straffesager af 15. maj 1972 og den europæiske konvention af 20. april 1959 om gensidig retshjælp i straffesager, der finder anvendelse mellem de medlemsstater, der er bundet af denne forordning.

2. Ud over denne forordning kan medlemsstaterne kun indgå eller fortsætte med at anvende bilaterale eller multilaterale konventioner eller ordninger med andre medlemsstater efter denne forordnings ikrafttræden, for så vidt sådanne konventioner eller ordninger gør det muligt yderligere at styrke denne forordnings mål og bidrager til at forenkle eller yderligere lette procedurerne for overførsel af retsforfølgning i straffesager, og forudsat at sikkerhedsniveauet i denne forordning overholdes.
3. Medlemsstaterne underretter senest den [*datoen for denne forordnings anvendelse*] Rådet og Kommissionen om de i stk. 2 omhandlede konventioner og ordninger, som de fortsat ønsker at anvende. Medlemsstaterne underretter også Kommissionen senest tre måneder efter undertegnelsen af eventuelle nye konventioner eller ordninger som omhandlet i stk. 2.

Artikel 32 *Rapportering*

Senest fem år efter [*datoen for denne forordnings anvendelse*] forelægger Kommissionen Europa-Parlamentet, Rådet og Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg en rapport om anvendelsen af denne forordning, der understøttes af oplysninger fra medlemsstaterne i overensstemmelse med artikel 27, stk. 1, og som tilvejebringes af Kommissionen.

Artikel 33 *Overgangsbestemmelser*

Inden den forpligtelse, der er omhandlet i artikel 22, stk. 1, træder i kraft, finder kommunikationen mellem den anmodende og den anmodede myndighed og, hvor det er relevant, med inddragelse af centrale myndigheder samt med Eurojust i henhold til denne forordning sted på enhver passende alternativ måde, idet der tages hensyn til behovet for at sikre en hurtig, sikker og pålidelig udveksling af oplysninger.

Artikel 34 *Ikrafttræden og anvendelsesdato*

Denne forordning træder i kraft på tyvendedagen efter offentliggørelsen i *Den Europæiske Unions Tidende*.

Den anvendes fra [den første dag i den måned, der følger efter perioden på to år efter datoen for denne forordnings ikrafttræden].

De kompetente myndigheders forpligtelse til at anvende det decentrale IT-system til kommunikation i henhold til denne forordning finder anvendelse fra den første dag i den måned, der følger efter perioden på to år efter vedtagelsen af de gennemførelsesretsakter, der er omhandlet i artikel 23.

Udfærdiget i Bruxelles, den [...].

På Europa-Parlamentets vegne
Formand

På Rådets vegne
Formand